

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hónapra 70 fillér, negyed évre 2 P. fél évre 4 P. egy évre 8 P. Egyes szám ára 20 fill., 30 Groschen, 3 dinár, 1.20 líra, 2 francia frank, 10 leu.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-9-78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 február 20

8. szám

Mezőkeresztesen és Igalon az ellenzéki jelölteket lehengerelte a hatalom

Tildy 548, Rajniss 2452 szavazattal bukott el hősies küzdelem után

Az ország figyelme vasárnap a két képviselőválasztás színhelye, Mezőkeresztes és Igal felé fordult. A választások eredménye senki el-fogulatlan, tisztalátású és a sorok között is olvasni tudó polgárt meg nem lephet:

a mezőkeresztesi kerületben Tildy Zoltán független kisgazdapártival szemben Papp-Szabó Károly kormánypárti győ-zött 518 szótöbbséggel, az igali kerületben Rajniss Ferenc független kisgazda-pártival szemben Bánó Iván kormány-párti győzött 2452 szótöbbséggel.

A kormánypárt ne dicsekedjék a mezőkeresz-tesi és igali diadallal, a nemzeti ellenzéknek pedig semmi oka rá, hogy búsulásnak adja a fejét! Mind a két alkotmányos küzdelem fájdalmasan magyar képviselőválasztás volt, két yerseny, amelyet lefutottak, még mielőtt a ver-senyzők starthoz állottak volna. A bodvaszilasi kudarc után nyilvánvaló volt, hogy a kormány-nak elsőrangú presztizskérdésévé nőtt a mező-keresztesi és igali mandátum sorsa. A választó-polgárságnak ebben a két színjátékban a ren-dező által mozgatott statisztika szerepe jutott:

a főszerepet a közigazgatás és a karha-talom játszotta, Mezőkeresztesen nyílt színen, Igalon a kulisszák mögött.

A parlamentarizmusnak egyetlen fundamen-tuma a szabad választás. Szabad választás nél-kül — mit álltassuk magunkat! — szemfényvesztés vagy dőreség alkotmányosságról beszélni. Gömbös miniszterelnökre, aki a Ház tapsai kö-zött jelentette ki bemutatkozó beszédében, hogy a választásokon nem tipornak többé a lelkeken és hogy az ő kormányzata alatt a pártok sza-bad mérkőzésének mi sem állhat útjában, ráca-folt ez a februári vasárnap. Nincs az a tárgyilagos szemlélő, aki ne legyen kényszerülve arra a megállapításra, hogy a kormányzat alól, en-nek a választási rendszernek a lejtőjén lassan kicsúszik a népképviseleti szisztéma látszata is. Mi mélyseges szomorúsággal közöljük kikü-ldött munkatársaink tudósításait a kormánypárt két győzelméről, mert jól tudjuk, hogy az ilyen,

szuronyokkal, nyílt vagy alátomos köz-igazgatási terrortól végrehajtott vá-lasztási hadmozdulatok mily veszedel-mes sebeket ejtenek széles néprétegek gondolat- és érzelmvilágán.

Egészségesebb, őszintébb a nyílt diktatúra proklamálása, mint a meghamisított népkép-viselet! Abban a fülledt külpolitikai atmoszfé-rában, amelyben a magyar nemzetnek elhatá-rozott egységet kellene mutatni kifelé és ezt az egységet minden magyarnak szíve mélyén át-érezni befelé, az ilyen vasárnapok kiábrán-

dítóan hatnak és csak arra szolgálnak, hogy a tömegek reménytelensége és bizalmatlansága mértani arányokban növekedjék. Az ország

független polgársága nem ezeket a rozsdás, lomtárba valós, az emberi és polgári méltóságot megalázó módszereket várta Gömbös Gyulától!

A mezőkeresztesi csatát az ellenzék nem nyerve meg!

Mezőkeresztes, február 19.

(A Reggel kiküldött munkatársának telefon-jelentése.) Vasárnap reggel 9 órakor az első be-nyomás a mezőkeresztesi választásról:

— Ezt a csatát az ellenzék nem nyerve meg! Egy század huszár lenyergelt a szavazóhelyi-ség mellett, géppuskáknak néz szemébe a jámbor választó, lovasesendőrök trappolnak, amerre a szem ellát s akad mindenféle gyalogos csendőr-járat is. Itt alig van mentés: Jégverrel, csend-őrrrel, katonával és elszánt szavazatszedő elnökök-kel szemben nem győzedelmeskedhetik senki em-berfal! Minden falu határában csendőr állja útját a képviselők és újságírók autójának.

Nem számít igazolvány, legitimálás, akár-milyen illetékes úrtól is származik,

a szuronyos csendőr válasza mindig egyforma: — Vissza, nem lehet tovább!

Külföldi és belföldi újságírók a választási el-nök hivatalos igazolványát mutogatják, amely felhívja a karhatalmi szerveket, hogy az igazol-vány tulajdonosát biztosítsák szabad mozgásá-ban.

Nem számít az irás, nem számít a telefon-*parancs*, nem számít a mentelmi jog.

Eckhardt Tibor autóját Cserépváralja határában Szentiványi Ferenc főszolgabíró parancsára való hívatkozással zavarják vissza, ugyanígy a kül-földi újságírókat és mindenkit, akinek még szomb-aton hivatalosan és nagyon előzékenyen ígérték a legmesszebbmenő előzékenységet. Délutól 10 óra tájban Tard községben a választási iroda előtt

Szmetana László, a kisgazdapárt bizalmi embere mondja el, hogy szabályszerű igaz-olvány ellenére nem engedte be az elnök a szavazóhelyiségre.

Igy a választás az ellenzék ellenőrzése nélkül fo-lyik. Az elnök, a helybeli tanító, azzal a megoko-lással utasította el a bizalmiférfit, hogy a választási elnök és az alispán által aláírt és az alispáni hivatal pecsétjével ellátott igazolványon — nincs okmánybélyeg, tehát az *«nem közokirat»*. A déli órákban Mezőkeresztesen Borbély-Maczkó Emil főispánnak mondjuk el tapasztalatainkat, de azt feleli, hogy őt sem engedik be a kerület közsé-geibe.

— Idegen csendőrök vannak itt, — mondja — engem, a főispánt sem ismernek, arcképes igazol-ványt kell hordani magammal.

Azután elmondja, hogy a szocialista vá-lasztók jórésze nem szavazott le.

Hivatalos számítás szerint déli 12 órakor ez a helyzet:

Papp-Szabó Károly	2883
Tildy Zoltán	1770

A választási elnök felháborodással veszi tu-domásul, hogy saját kiadott igazolványait nem fogadják el a csendőrök, utasításokat ad telefó-non, végig az egész kerületen. Műlik az idő, de az újságírókat és képviselőket ezután is egész sereg községből kiutasítják.

Tildyt, a kisgazdapárt jelöltjét, egyetlen községbe sem engedték be. Kun András gazdasági főtanácsos, borsodmegyei bi-zottsági és kisgyűlési tag a kisgazdapárt geleji bizalmiféria felháborodottan mon-dja el, hogy egy csendőrtiszthelyettes a szavazóhelyiségből való azonnali távo-zásra szólította fel és végül két csendőr kíséerte végig a községen. Szabó Géza nyu-galmazott ezredesnek, aki Keresztespüs-pökiben volt bizalmi embere a kisgazda-pártnak, éppen így el kellett hagynia a szavazóhelyiséget.

Itt különben 75 ellenzéki választót nem en-gedtek leszavazni. Csak huszas csoportokban en-gedélyezték és amikor a kormánypárt a turnusok-nak nem tudta biztosítani, egyszerűen lezárták a szavazást. Mindennek ellenére

a kora délutáni órákban visszaesett a kormánypárt.

Délután 2 órakor a kisgazdapárt még mindig nem tudja a szavazatok állását, mert sok szavazóhelyi-ségben az elnök és a csendőrök intézkedései folytán egyáltalán nincs az ellenzéknek képvise-lete. A hivatalos jelentés szerint ez a helyzet így 3 óra tájban:

Papp-Szabó Károly 427;
Tildy Zoltán 3345.

Fél 5 körül még mindig bizonytalan és meg-bizhatatlan minden kiadott eredmény, de

Mezőkeresztesen, végig a falun, már re-zesbanda ünnepli a kormánypárti győ-zelmet.

A tömeg viszont az ellenzéki pártiroda udvarába tödül, éljenez, lelkesedik, *amíg lovasesendőrök kivont karddal széjjel nem zavarják*. 5 órakor lett nyilvánvaló, hogy a kormánypárt biztosan győzött. A kisgazdapárt képviselői csaknem tel-jes számban rajtuk kívül Milotay István, Tauf-fer Gábor, Fábán Béla, az ellenzéki pártiroda helyiségében gyűltek össze és izzó szervezélyes-séggel tárgyalták a választási eseményeket.

Eckhardt Tibor,

a Független Kisgazdapárt vezére, ezeket mondta A Reggel-nek:

— Ma lehullott az álarc a Gömbös-kormány arcáról! En tudtam, hogy ez fog jönni, de ma már mindenki tudja. Gömbös megpróbálta először de-mokratikus látszatokkal a maga személyes ural-mát alulról megalapozni és felépíteni. Most meg-

A vámemelés ellenére is

1/4 kg jó MEINL-KÁVÉ

csak
P **2.** - be
kerül
10 deka **80** fillér

A fiatal író hivatása:
tanuljon meg beszélni, ahol
más befogja a száját!

— mondotta Ignotus vasárnap esti előadásán

(A Reggel tudósítójától.) Ignotus vasárnap este a magyar irodalomról beszélt a Zenekademián.

Ignotus

Gazdagon hömpölygő adatokkal, szinte tudományos alaposággal, de egyáltalán lírai hangon; néha fölhevülten, kipirultan, keserűen, ahogy — szerelméről beszél az ember. Az előadót természet zsifolóság megtöltötte a közönség. Dörgő tapsal fogadták a Nyugat egykori forradalmának ősz vezérét, a még mindig rendkívül fiatalos, rugalmas mozdulatú hatvanhárom éves Ignotust, aki előbb a magyar költészet történelmi szerepére pillantott vissza.

— Kazinczyt — úgymond — hét évig hureolták börtönből börtönbé, mert szabad hitvallásával egyszerre szűrt szemet az idegen hatalomnak s a hazai hatalomsóknak. Ma ebben a hazában viselőruhára is alig telik, nem-hogy irodalomra...

Mi az a »pusztulunk, veszünk, ami miatt Tompa zokogott a — majd hogy azt nem mondom — boldog bachi időkben, mikor az idegen, aki szánta, tiporta és gyilkolta az országot, legalább el is tartotta és különböző címeken, de egyáltalán tartotta; mi a mához képest, mikor a nemzet a kezét-lábát a háborúban hagyott rokkant módjára föl Európa közepében a nyomorék-talyigán, s úgy szabad, mint aki tehetetlen magával, s úgy független, mint aki-től már nincs mit elvenni! Ki vállalja ilyenkor a magyar költő hagyományos szerepét, a Petőfikét és Adyákét! Lenni hajóúrnak, mely átbúg a ködökön, hogy meghallani legyen kénytelen, még aki be is fogja a fülét!

Végül Ignotus nyíltan hitet tett az író politikai hivatása mellett:

— Volt idő, utolsó fényideje a magyar irodalomnak, mikor néhányan védjük s meg is tudtuk védeni az irodalmat a politika tolokodása ellen, az ellen, hogy kívülről írják elő az írónak irányát, érdeklődését, még esztétikáját is. Am ezen ma túl vagyunk —

ma az irodalomnak kell a maga erkölcsös: a tisztaságot és az igazságot rászorítania a politikára.

Az író sem áldozathalál áldozza fel, ha feláldozza magát, hanem mert ez az élete, — a mestersége rizikója. Öreggebbeket, kiket magához rontott az élet, én már meg nem javított. De fiatalokat ezívesen küldenék misszióba, mint nagyrhivatottjaival az egyház teszi, hogy megtanuljanak beszélni, ahol más befogja a száját. Nekem elefántesont toronyra rendelt életemet lövészárokban kellett eltöltenem. Ez ma már általában a magyar író naka sorsa:

nemcsak lövészárokban a helye, de nincs is hely számára másutt, mint a lövészárokban!

próbálja felülről, erőszakkal a maga személyes uralmát felépíteni. Két-három hónap diktatórikus uralma következik mostan. Bármily elviselhetetlen is lesz ez a korszak, higgadt fölényvel fogunk vele szembenézni. A választásról ma csak ennyit: erőszakoskodtak és az eredményt meghamisították. Ulan Ferenc kijelentette, hogy

Igalon egyenként „vették elő” a választókat!

Igal, február 19.
(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Háromhetes elkeseredett választási küzdelem után vasárnap dönt el az igali mandátum sorsa.

Bánó Iván, az egységpárt hivatalos jelöltje 7481, dr. Rajniss Ferenc a független kisgazdapárt jelöltje 5029 szavazatot kapott. Bánót tehát 2452 szótöbbséggel megválasztották.

Az ellenzék tényleg nehéz körülmények között vette fel a harcot ebben a kerületben. A független kisgazdapártot itt Bánó Iván szervezte, aki a volt képviselő, Gálffy Dénes halála mámapján már mint hivatalos kormánypárti jelölt járta be a kerületet. Miután e páfordulásra Bánót S. ephaics Pál alispán bírta rá,

a törvényhatóság első választott tisztviselője nyomban kézbevette a kormánypárti kortesapparátust, amelyet azután a választás napjáig személyesen irányított.

A községi jegyzők gyűjtötték a kormánypárti ajánlásokat és az alispán, még mielőtt az ellenzék zászlót bontott volna, biztosított az uradalnak támogatását. A független kisgazdapárt, amely politikai árulásnak hirdette Bánó Ivánnak a kormánypártba való belépését, már az ellenzéki zászló becsületéért is küzdelembe indult.

Jobb jelöltet nem választhatott volna, mint dr. Rajniss Ferencet,

az európai hírv szociológiai frót, a kiváló publicistát, aki az első rohammal megnyerte az igali kerület független polgárságának rokonszenvét. Az ellenzéki pártok három-négy képviselője dolgozott csupán a kerületben, mert a mezőkeresztesi két választás lekötötte a független kisgazdapárt erőit. Azok a képviselők azonban, akik a választási kampány alatt Rajniss támogatására az igali kerületben tartózkodtak, valóban hősi munkát végeztek. Turchányi Egon két hét alatt közel kétszáz beszédet mondott különböző szabadtéri gyűléseken, hasonlóan szerepelt Rakovszku Tibor és Lázár Miklós is és erőteljesen támogatták a Rajniss-párt triumvirátust Pallavicini György ögróf, Klein Antal, Somssich Antal gróf és Láng Lénárt.

A múlt vasárnapon kulminált az ellenzéki agitáció hatása: a közigazgatási kortesapparátus kétségbeesve sürgőzött Budapestre támogatásért és egyben megindította a választási hadjárat tankjait.

Mind a harminchat községben mindenre elszánt munkához láttak a körjegyzők, az adóügyi jegyzők, a községi bírók, az állatorvosok és a legkülönbözőbb hatósági személyek.

Egyenként vették elő a választókat!

Akinek csak adóhátréla vagy más köztartozása volt, azt a legsúlyosabban megfenyegették. Az uradalnak a nemzeti egység pártjának budapesti központjából kaptak nyomatókos utasítást arra, hogy minden eszlédjük Bánóra szavazzon.

Az utolsó héten a községeket csendőrség szállta meg,

amely felsőbb parancsra a Rajniss-párt megbízottait kiutasította és kikísérte a községekből. Ezzel szemben a kormánypárti kortes szabadon mozgott és hatóság asszisztenciával jártak éjjel-nappal a házakat. Turchányi Egon, az ellenzék vezérkari főnöke, ismételtén hiába tiltakozott a törvénytelenségek és erőszakosságok ellen. Alig kapott választ. Pénteken a kaposulapi csendőrség vezetője a községben tartózkodó Lázár Miklós országgyűlési képviselőt felkereste egy magánlakásban és a főszoigabíró parancsára hivatkozva felszólította, nyomban távozzék, mert

a hatóság ellenzéki idegent egy pillanattig sem tűr a községben.

Szombaton már nyilvánvalóvá lett ennek az egyenként érvényesülő hatósági presszionak az eredménye. A választók tömegesen keresték fel szűva Rajniss Ferencet, Turchányit, Rakovszkút és Lázárt és köztölték velük, hogy bár edéssz szivukkel együttléreznék az ellenzéki jelölttel,

egzisztenciájuk, családjuk nyugalma forog kockán, ha nem Bánóra szavaznak.

Szombaton reggel Kaposvárra érkezett Tur-

a bűnvádi feljelentések egész sorát fogják megindítani a választási visszaélések miatt.

A választást a független kisgazdapárt megpetti-cionálta.

Lukácsovich Lajos.

chányi címére Gömbös miniszterelnök sürgőnye, amely az cddigi törvénytelenségek kivizsgálásáért ígérte és egyúttal megtiltotta a további szabálytalanságokat. Maga a szavazási aktus így teljes nyugalommal kezdődött meg vasárnap reggel az igali kerületben. Reggel nyolc óra után már mindenütt csoportokban vonultak fel a gazdasági cselédek és adták le szavazatukat gazdasági jelek vagy a községi hatósági emberek ellenőrzése mellett a hivatalos jelöltre. Egyes községekben délelőtt 10-11 óráig tartott a cselédszavazók felvonulása.

Göllén a kegyes tanítórend birtokának 343 cseléde szavazott le egy tömegben a kormánypártira.

Ezután már hiába szavazott le a községek független gazdaközönségének 80 százaléka az ellenzékre, végeredményben legfeljebb csak kiigyezenlíthették a kormánypárti szavazatok számát.

Mennyi községben jóformán nincs szavazó, aki függő viszonyban ne volna a piaristák birtokával. Felsőmocsoládon van Bánó Ivánnak, a hivatalos jelöltnek 6000 holdas birtoka. Független ember itt is alig akad. Szentgáloskércen a Svastics-család, Kisbárapáiban és Esésnyben a veszprémi püspökség birtokai, Fonóban a piaristák birtoka, Nagyberkenben Bíró Istvánnak, az igali választási elnöknek van nagy bérlete. Szomodoron Ráday Gedeon gróf, Magyartódon Bartha Emil, Törökoppányban az Eszterházy-uradalom öntötték a szavazókat már a kora reggeli órákban, úgyhogy körülbelül

2500 cselédszavazat előnyével indult a kormánypárt a választási küzdelembé.

Az összes tisztviselők, az útkaparóktól, az éjjeli őrkötől, a pásztoroktól kezdve az eszlédtejké és bírókig természetesen kormánypárti szavazók. Ezekhez csatlakoztak azután

a rokkantak, akiket segélyük megvonásával terrorizáltak, vagy akiknek adóhátrélaik van és akik végrehájtástól reszketnek.

Legalább is további 2500 szavazatot jelentettek ezek a függő emberek. Az ellenzék ilyen körülmények között is meglepően állotta a harcot. A kormánypárt reggeli előretörése után déljában a Rajniss-párt mind impedissabban előnyomult. Csak hivatalos hatóságok munkájának tulajdonítható, hogy déljában újból sikerült a szavazatlönbözetet emelni és a kormánypárti jelölt félsúlyt biztosítani. Az ellenzék csupán a kerület nagyközségeiben tudott félsúlyba kerülni, ott, ahol nagyobb számban vannak független és kevésbé befolyásolható szavazók és ahol nehezebb is az egyes emberekhez hozzáférni. Somogyssilen, Igalon, Andocsón, Gádoson, Bonyán, Miklósiban, Somogyssalón, Somogyocsnán az ellenzék 100-200 szavazattöbbséggel zárta le a szavazást,

ezek a szavazatok azonban nem tudták ellensúlyozni a nagy uradalmi központokat és a sok ezer függő szavazót.

Az értelmiség, amely az uradalmi cselédséggel és a leginkább függő elemekkel fogott össze az igali választáson, végeredményben győzelmet aratott a független elemekkel szemben, amelyeknek többsége Rajniss Ferenc pártját támogatta.

Amikor a választás végeredménye este 7 óra körül nyilvánosságra jutott, lehratalan jelenetek játszódtak le a kerület nagyobb községeiben, elsősorban Igalon, Somogyssilen és Törökoppányban. A gazdák nagy csapatokban keresték fel Rajniss Ferencet és zokogva fogták körül és kérték, hogy

ne hagyja el a kerületet, tartson ki az igali kerület népe mellett.

Az esti órákban autón távozó Rajniss Ferencet óriási tömeg bucsúztatta kendőlobortatással, virágvesével, koszorúkkal. A kormánypárt ugyanakkor hatszázterítékes bankettet rendezett, hogy a hivatalos jelölt győzelmét ünnepelje.

Thury Lajos.

Nádas lapja

a **PESTI FUTAR** minden elsején és 15-én

Ma reggel 6 órától szigorú készültségben a rendőrség a rendbontók ellen

(A Reggel tudósítójától) Vasárnap este világosak voltak a főkapitányság politikai osztályának ablakai; Hetényi Imre főkapitányhelyettes adta ki az intézkedéseket

a hétfői kritikus napra.

A főváros és környékének különböző pontjain ugyanis röpcédulaosztásokat fogtak el, akik lázító nyomtatványokat terjesztettek. A röpcédulák arra szólítják fel az embereket, hogy *hétfőn menjenek ki az utcára és rendezzenek véres zavargásokat*. A politikai osztály detektívjei vasárnap este bevittek a rendőrségre a kommunista-kasztort leghírhedtebb vezetőit; a rendbontások ismert szervezőit. A főkapitány

általános szigorú készültséget

rendelt el a hétfői napra. Kivételül intézkedés, hogy minden tisztviselő, detektív és rendi kivétel nélkül *szolgálati helyén tartozik megjelenni*

már reggel 6 órakor.

Az őrszemeket megerősítik, sűrű járőrök cirkálnak, a főváros és környékének fontosabb pontjain nagyobb rendőrcsapatok állnak készenlétben. *A rendőri megszállás képét mutatja majd ma reggeltől kezdve a főváros és környéke*. A tisztek — még azok is, akik hivatali helyiségekben rendszeres napi munkájukat végzik — tartoznak *egyenruhákban, karddal és revolverrel* felszerelve megjelenni. Magasrangú rendőrtisztviselők

önálló intézkedési jogot kaptak:

felosztották közöttük körzetekre a fővárost és környékét. Ezek a parancsnokok nemcsak a fegyverhasználat feletti döntések belátásuk szerint, de joguk van önállóan kérni

a katonaság segítségét is.

A főkapitányságnak pontos adatai vannak arról, hogy a mára, hétfőre tervezett nagyszabású bolsevik zavargást nemcsak külföldről rendezték el, de külföldről adták a tervezéshez szükséges pénzt is.

VÁRNI ÉS FIGYELNI

Két hét előtt Mussolini igen rövid és rideg választ adott Sir Ronald Graham angol, és a némán észiszitáló Henry de Jouvenel francia nagykövetnek a hirtlenbéri fegyverek ügyében feltett kérdésre. Aki a Foreign Office módszereit ismeri, az előre tudta, hogy ez az *elutasító felelet nem marad válasz nélkül*. Hitler, Göring és Hugenberg féktelen szónoklatai, a német bíródalomban felülrekedett katonai és nacionalista hangulat se maradt hatás nélkül a francia diplomáciára, amely már Brüning bukása után megköthette az orosz-francia megemlékezési szerződést.

Anglia és Franciaország együttes válasza Mussolini-nek a bécsi demarsra; a Kisantant genfi egységbekezdésolása pedig a francia diplomácia sakkjátszása Róma és Berlin összefoása ellen. A csupasz tényekből logikusan következik, hogy sem a bécsi demars, sem a genfi egyezmény nem elsősorban ellenünk irányul. Sokkal kisebb és gyengébb egység Magyarország a nagy diplomáciai játszmában, amely előttünk lezajlik, semhogy egyedül miattunk ilyen hangosan dörgő fegyvereket kellene igénybe venni. Szimpla figurák vagyunk az európai játszmában, minék ellenünk hangos szóval sakkot bemandani!

Az intő szó Rómának szólott és Berlinnek, nem Budapestnek s így semmi okunk sincs arra, hogy nyugtalanul és megdermedve lessük, mi következik a bécsi demars és a genfi jegyzőkönyv után. Annál kevésbé, mert legalább olyan jól ismerjük a Kisantant belső viszonyait, mint Angliában és Franciaországban.

Ha olyan kitünő lapok, mint a »Paris Midi« vagy a »Manchester Guardian« meg tudják állapítani, hogy a dunai államszövetség értéke attól függ, képes lesz-e Románia és Jugoszlávia belső

állami rendjét helyreállítani, mi hozzátehetjük azt is, hogy Csehországnak egymillió ipari munkanélkülije van, a federatív délszláv állam vagy az állami újjászervezésre kényszerült Románia agresszív vagy offenzív politikára nem lesz képes s egy jugoszláv-olasz konfliktusban a cseh vagy a román segítség papíron trott malaszt marad.

De ez nem ok arra, hogy a kettős villámcsapást, amely e héten eldőrdült, sommibe vegyük s ne vonjuk le belőle a logikus következtetéseket. Mert mi az angol álláspont? Revíziót — igen! — mondja a Foreign Office s vele együtt az angol közvélemény, de — nem háború árán. Mihelyt háborús veszedelem veti árnyékát Európára, az angol diplomácia, Mussolini iránt érzett minden rokonszenv ellenére, talán nehéz szívvel, de mégis a francia kormány kemény lépéséhez csatlakozik. Európát háborús veszedelem fenyegeti s Anglia kénytelen régi szövetségeseihez csatlakozni, abban a meggyőződésben, amelyet a szigetország évszázados politikai történetéből merít, hogy egy európai háború ma nem gyengitné, hanem erősítené a francia blokkot.

A szerény, egymeletes londoni házban, ahol a világpolitika sorsát intézik, nagyon jól tudják, hogy a revízió vetése olyan jól még soha sem állott, mint most. *Soha az elkövetett hibák és bűnök jóvátételének annyi híve magában Franciaországban sem volt, a francia nép soha nem irtózott annyira minden háborús komplikációtól, mit ma*. Nem egy »poilu« esontjait, de a francia paraszt garasait so meri ma egy francia kormány feltenni csak azért, hogy távolesd, idegen, alig ismert országok igazságtalan határait megvédelmezze s magára idézze az egész művelt emberiség felháborodását és haragját.

Wait and see! — ma az angol politika jelszava, de semmiesetre sem háborút Várni és figyelni! — kell, hogy a magyar külpolitika jelszava is legyen.

Elegáns női halott, vizes cipőben, száraz ruhában, a Duna budafoki partján

(A Reggel tudósítójától.) Ma délelőtt ismeretlen női holttestet boncoltak fel a törvényszéki orvostani intézetben és a boncolás talán világosságot derít egy rejtélyes bűnügyre, amely három napja foglalkoztatja a rendőrséget. Péntekre virradó éjszaka Budafok és Albertfalva között, húsz lépésnyire a Duna vizétől,

női holttestet találtak a halászok a kavicsos parton. Húsz és harminc év közötti nő volt, elegánsan öltözött, jól ápolt. A legkisebb, nősebb, hogy

a cipője és harisnyája volt csak vizes, a ruhája és teste nem. A csepeli vámrőség egyik őrszeme péntekre virradó éjszaka

női segítségkialtást halott a budafoki part felől, de a kiáltozás hamarosan megszűnt... Alighanem befogta valaki a szerencsétlen nő száját és így fojtotta meg áldozatát.

Tavaszi ruhaszükséglete beszerzése előtt feltétlenül tekintse meg a

Filtex Crepe Marocain

és

Cserebogár

műselyemanyagok legújabb párizsi mintáit

Kaphatók minden jobb szakmabeli üzletben.

Filtex

V., Szent István tér 15.

Badenben elfogták a Weiss Manfréd-gyár sikkasztóját

Bécs, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az csetrák rendőrség a budapesti főkapitányság közreműködésénél a Bécs melletti Badenben letartóztatta Kleinfeld István budapesti kereskedőt, akit azazal gyanúsítottak, hogy a csepeli Weiss Manfréd-gyár terhére mintegy 67 ezer pengő értékű fémáru sikkasztott el. Kleinfeldet átadták a körzeti bíróságnak és kiadatása ügyében megindult az eljárás.

Nyilatkozat

A Reggel multheti számában hirdás jelent meg, hogy a Corso és Omnia Filmszínházak kívánának a Royal Filmszínházak keretéből. Erről az elhatározásról csakugyan volt szó, mert a Décsi Filmszínház egyedül, kizárólagos joggal akarta játszani **Elane Hald** szendációs filmjét, a **Bárki vagy, szeretlek** c. pazar Granichtäden-operettel. Miután sikerült meggyőznünk a Décsi Filmszínház **Igazgatóságát**, hogy nem volt melányság a mi közönségünknek kizárni ilyen világ-sikeret aratott nagy filmből, mert — öszintén szólva — ha együtt játszottak a kevésbé sikerült filmeket, úgy játsszuk együtt **Elane Hald** kitünő „**Bárki vagy, szeretlek**” c. filmjét is. Miután ez az álláspontunk győzedelmeskedett, természetesen továbbra is a sikert sikerre halmozó **Royal Filmszínházak** keretében maradtunk és a Décsi Filmszínházzal együtt mi is bemutatjuk a várva-várt **Elane Hald** filmet.

Corso és Omnia
Igazgatósága

Vidámabb a farsang mindenütt, ahol ott van az 5+1 lámpás

— 7050.-es

Orion-rádió

A hosszú élet titka!
 Meneküdj a szervezetednek a háros bakteriumoktól!

Aszennel
 a legújabb
 kutatások
 alapján
 a
 kórokozó
 baktériumok
 elpusztítására
 készült

Hasznos tudni,

hogyan **SCHMIDTHAUER**
Igmándi keserűvize

nemcsak a legjobb természetes haszajtó, de kiöblítési szerepél fogva gyorsan eltávolítja a káros baktériumokat a szervezetből

„Az embertotalizátorból csak akkor lesz valóság, ha nem egyeseknek, hanem a magyar sportnak fog előnyt és hasznot jelenteni“

— mondja Kelemen Kornél, a Testnevelési Tanács elnöke

(A Reggel tudóstójától.) Elénk vita viharzik a sport-közvéleményben napok óta, mert a Testnevelési Tanács a kerékpáros és motorvezetés sportban az embertotalizátor felállítását engedélyezte. A Tanács 17:4 arányban szavazta meg ezt az indítványt, amely

az egész sporttársadalomban nagy megüt-közést keltett.

A sporterkölcseket féltik a totalizátor bevezetésétől. Eddig senki nem lát tisztán, mindenki csak találgat. Felkerestem tehát Kelemen Kornélt, az Országos Testnevelési Tanács elnökét azzal a kérelemmel, hogy tájékoztasson bennünket.

— Az embertotalizátor ügyénél tizenkét esztendője kísért — mondotta Kelemen Kornél.

— Az akkori kultuszminiszter az indítványt a Tanács elé terjesztette, amely azt elvetette, bár egy miniszterközi bizottság — Pekár Gyula elnöklésével — hajlandó lett volna a koncessziót kiadni a sport részére történő megfelelő ellenszolgáltatások ellenében.

— Úgy tudjuk, hogy 1924-ben az úgy a Testnevelési Tanács teljes ülése elé került, — mondjuk — de hogy mit döntött, az titok.

— Igen, emlékszem, hogy Paqr Hugó és Wild József elabarduma 1924 márciusában került tárgyalás alá. A teljes ülés — bár Küllay Tibor pénzügyminiszternek semmi észrevétele nem volt a javaslat ellen és az OTT elnöki tanácsa is hajlandó lett volna bizonyos kautókat elenében a totalizátor bevezetésére — 14:12 arányban mégis elvetette a javaslatot.

— Ilyen előzmények után hogy került most napirendre mégis az ügy?

— Másfél éves tárgyalások és ankétozások után végre meghozta elvi döntését a Tanács. Amennyire a Tanács tagjainak felfogását ismerem,

a döntés tulajdonképpen nem a totalizátor, hanem kifejezetten a Sporternak mellet szökölt.

— Tehát ezek szerint, aki a koncessziót megkapja, annak a Sportpalotát kell építenie?

— Igen!

A totalizátort csak szükséges rossznak tekinti a Tanács is,

csak eszköznek ahog, hogy a Sporternak megépülhessen. Az OTT álláspontja a múlttal szemben ma sem változott. A totalizátor gondolata csak azért kapott többséget, mert a Sporternak felépítésére évek óta folyó tárgyalások nem jartak eredménnyel.

— Nagy ellenzéke van a dolognak, mert sokan féltik a sport erkölcsét és tisztaságát.

— Meg kell nyugtatnom az aggodalmaskodókat, hogy az én közreműködésemmel fog a Sporternak és ezzel kapcsolatban a totalizátor megszületni és

minden garanciát meg fogunk szerezni, hogy a sporterkölcseket sérelem ne érje.

— Igen sokan ellenzik, — jegyzem meg — hogy a szegényebb néposztály a pénzt újabb szerencsejátékok fogja elveszteni.

— Sok a világon nem sikerült az emberekből a játékszeredélyt kiirtani és még mindig jobb, ha dliami ellenkezés mellett, törvényes korlátok között vezethető le az a szenvedély és abból a köz is bizonyos hasznót húhat. Egyébként a totalizátor gondolatainak általánosságban hadat üzeni a embertotalizátor részéről lehetetlen. Hiszen tudvalevő, hogy a testnevelési alapot a léversenytotalizátor bizonyos számléka dotálja és a magyar sportintézmények egész sora köszönheti ennek az alapnak létét és fennállását. En a magam részéről mind-ezek ellenére hajlandó vagyok nyomban elelteni a professzionista kerékpártotalizátor gondolatát, amint lehetőség nyílik arra, hogy a Sporternakot enélkül megteremtjük.

Azt hiszik, hogy

itt valami jó üzlethöz kimaradtak.

Azt üzenem, hogy a totalizátorból csak akkor lesz valóság, ha nem egyeseknek, hanem a magyar sport és testnevelés számára fog előnyt és hasznot jelenteni. A Tanács most a kormánynak fog előterjesztést tenni és csak ha a kormány is döntött az ügyben, fog előlőni: vajjon az ajánlatok elfogadhatók-e?

Petschauer Attila.

Peti kis notesz

1. A héten Budapestre érkezik a lahorei rászsa három feleségével, szárnysegédével, titkárával, testőrelével, megfelelő szolgáloményzettel és poggyással természetesen. A társaság négy személyautóval érkezik, a csomagokat külön teherautó hozza, tizenkilenc szobát foglaltak le nekik egy dunaparti hotelben. (Valuta: angol font.)

2. Krudélis idők. A művész így szól a szobalányhoz.
 — Maris, holnap korán kelek, francia órát veszek Mire a szobalány:
 — Inkább szirt tessék venni...

3. Van Berlinben egy roppant érdekes művésztalárlant, Lilya a címe, azért »Lilya«, mert két Lily vezet, még pedig két magyar Lily, az automobilszerencsétlenség következtében elhunyt Ferenczy filmtervező szép fiatal özvegye, született Neufeld Lily és egy Barla Lily nevű pesti úrléány. A »Lilya«-ból most »Lilya« lesz: az egyik Lily, a magas, sötéte Barla Lily kiválik a cégből. A vendéglő leghűségesebb törzsvendégeinek egyike ugyanis Conrad Veidt, a világhírű filmszínész. Többhónapos előadás és vasorázás után az elmúlt héten megkérte Barla Lily kezét, aki igen mondtott. Estüvő Budapestben április elején, május elején nászút Hollywoobba, ahová Lily leendő férjétt hároméves filmszerződés köti. (Lily Conrad harmadik felesége lesz.)

4. És megjelent az este Budapestben Petrovich Vidor, aki a párizsi Dorlandé megbízásából Spanyolország nyári turisztikai propagandáját fogja intézni néhány hétig Magyarországon. A spanyolok a Baledri-szigetekre rendeznek utazásokat tavasszal, májusban indulnak az első hajók a világ minden kikötőjéből a tündér-szigetekre — az agilis Petrovich Vidor el is fogja kísérni a magyar utasokat a kirándulásra...

Svájci Arumintavásár, Basel
 1933 március 25—április 4
 Nagy utazási kedvezmények

Felvilágosítás és visárigazolvány:
 Svájci Főkonzulátus, IX. Szveteny uca 21 — Svájci Magyar Kereskedelmi Kamara, Gr. Terec István uca 12 — MAV. hiv. menetjegyjroda és iókjai

Grünwald Címpropaganda Iroda

névszóló árjegyzék és körlvelet székföldésre szóló. Statisztikai kimutatás" megjelent 1933-ra, mely 28 oldalon 1020 szakma címnyagot, kb. 1.030.000 illetékesét mentes címmenyiséget tartalmaz. Nagyvárók és a kereskedelem részére díjmentesen küldi meg melyeknek megújuló propagandajelző feltételülük szüksége lehet

Grünwald Címpropaganda Iroda
 Budapest, V., Arany János uca 10 — Telefon: 20-5-04

5. Az elmúlt esztendőben reggel kilenc óra tájban sikoltozás, jajveszékélés verte fel a bécsi Sacher-szálló esőndjét, Wurmbrandt May grófnő kiáltozott segítségért. »Ellopták az ékszerceimet, ellopták az ékszerceim!« A szálló személyzete összeszaladt, jött a rendőrség. Megállapították, hogy reggel felhát tájban egy ismeretlen fiatalember járt a szállodában, aki a szállóban lakó budapesti D. G bárót, kereste, felment a szobájába, majd tíz perc múlva újból eltávozott. A rendőrség D. G. bárót már nem tudta kibálgatni, mert a báró a határos pesti gyorssal elutazott, de a személyleírás alapján elfogott egy kávéházban egy fiatal embert, aki a kétes existenciákból álló »Hinterkomern-Club tagja volt s aki már a delutáni órdokban feltűnően költökezelt. A fiatalembernél megtalálták az ékszerceket. Előadta, hogy D. G. bárót régebben ismeri, reggel azért kereste a hotelben, hogy elbűcsűs-zék tőle. Elővezette a szobáját, idegen szabába nyitott be, amelynek éjjeli asztalkáján ott talalta az ékszerceket. A szobában a hajnali órákban nem volt senki sem, az ajtó nyitva volt. Az ékszerceket zsebre-vágta, a báróhoz pedig nem is ment fel többé... Bécsben sokat beszélnek a különös éjszakai ékszerablás delikát részleteiről.

6. Sokan kérdezik Pesten, kik a most oly sokat szereplő Imperial Rt. részvényeinek tulajdonosai. Imo a válasz: Salgó Imre vezérigazgató és Hajós Manó ügyvezető-igazgató 1200—1200 drb., Hajós Gyula 600 drb., dr. Papp Miklós, dr. Gellért Gyula és Elekcs György 500—500 drb. Báó Szechenyi József részvényekétt Salgó Imre és Hajós Manó voltak át.

(e.z.)

Hammerstein tábornok meghalt
 Berlin, február 19.

(A Reggel tudóstójának telefonjelentése.) Báró Hammerstein tábornok, aki az utolsó években mint a német hadsereg vezérkari főnöke nagy szerepet játszott, vasárnap váratlanul elhunyt szívtáji birtokán. A tábornok fényes katonai karriert futott be. A spaai fegyverszüneti tárgyalásokon ő képviselte a német nagyvezérkart és később, amikor a német birodalom az összeomlás után a belső újjáépítés munkáját megkezdte, Hammerstein báró volt az, aki a birodalmi hadsereget újjá alkotta.

Roosevelt merénylője ma áll a bíróság elé
 Newyork, február 19.

(A Reggel tudóstójának telefonjelentése.) Roosevelt merénylője ellen hétfőre tűzték ki a tárgyalást. Czermak polgármester állapota változatlanul aggasztó. A válságot kezdre várják. Az orvosok megállapítása szerint a merénylő egzaltált, de épelméjű.

Ma polgármester-küldöttség adja át a városok kívánságait Imrédy pénzügyminiszternek

(A Reggel tudóstójától.) Vasárnap gyűlést tartott Budapest a Magyar Városok Országos kongresszusa.

A városok polgármesterei teljes számmal megjelentek az értekezleten, amelynek elnöke Nendtrich Andor pécsi polgármester volt. Különösen a városi polgárságra nehezedeő új adóterhek katasztrófális következményeit ismertették és kérték az adórendeletek módányos módosítását a kormánytól. A városok helyétől az adóterheknek kívüli a Speyer-kölcson kainnt- és tökéleteslési kötelezettsége súlyosbítja. Kéri a polgármesterek a kölcsonszolgáltatások felfüggesztését, vagy pedig azt, hogy a kormány adjon kölcsönt a városoknak a transferalumba már befizetett törlesztési pénzekből. Azt is kéri, hogy ne háirtsák át másokra a állam feladatokat.

Ugyanakkor pedig szükségesnek tartják, hogy hagyjanak fel az önkormányzati szervek elvondásával. A polgármesterek körölméit pontokba foglalják és hétfőn délelőtt küldöttség adja át azokat Imrédy Béla pénzügyminiszternek.

BUD. PEST SZENZÁCIÓJA!
„TEMPO, SZERELEM!“
 TERÉZKÖRÜTI SZÍNPAD

Oltár vagy magtár

Isten látja a lelket, nem vezet egy szikrányi bosszúvágy, vagy nemtelen indulat Sztérény József bíráló szemében, bár bevallom, hogy azért a típusért, amelynek divatjammal megszemélyesítje, sohasem lekesedtem. Az elmúlt tíz évben különösen kiábrándító volt minden lében leveskannál szereplése és nincs rajta sodálkozni való, hogy fékezhetetlen törtétele, kielégíthetetlen mohósága meglehetősen kedvezőtlenül befolyásolta önmagyméltósága közéleti egyéniségével szemben a közvéleményt. Már a Lloyd Bank bukása után, ahol ezer és ezer kisember vesztette el a Sztérény elnöklése alatt működő intézet részvényein vagyonát, nyugalmat, egzisztenciáját, helyes lett volna önmagyméltóságának visszavonulót fújni. Most pedig az Imperial kétszer is viselt elnöki tisztsége alatt szerzett impresszióiról és gesztióiról kell majd számot adnia a bíróság és a nyilvánosság előtt. Ebben a korban, ily polgári méreteket messze felülmúló vagyonnal, amelyet bizonyára közismert takarékosságával szerzett, már régen osztozkodhatott volna azok boldogságában, akik távol a közügyektől, apáik földjét szántják. A bibliai Józseftől azonban Sztérény Józsefet főleg az előbbi szemérmertessége különbözteti meg. Most aztán bumszt! a változó rendszerek veterán titkos tanácsosa és ájtatos előimádkozója a felsőházban, tényleg aggodalmas helyzetbe került és amint a nyilatkozatai bizonyítják, kezdi elveszíteni a lelki egyensúlyát is. Engem invitált a független bíróság elé, aki a Házban szavátvettem az Imperial panamáit, ahelyett, hogy ő állna önként a királyi ügyészség rendelkezésére. A finomlelkű, ferencjózsefi kegyelmes úr ma közzétett nyílt levelében főleg azt az érdes hangot kárhooztatja, amelyet a parlamentben és a sajtóban az Imperial és vele szemben használtam. En pedig változatlanul azon a véleményem vagyok, hogy glazskézesítűben, állig begombolt Ferenc József-kabátban, fényes cilinderben, bonbonnierral a mellényzsebemben panamázni lehet, de panamákat leleplezni, panamista cimboraságokat szétugrasztani, aligha. Már pedig ha olyan gyöngédek és választékosak vagyunk, mint egy rokokó márkí vagy Sztérény márkí, akkor sem változtathatunk a tényen, hogy a dombóvári és püspökkladányi talpfafedezékek mögött egy szotnya tömlőbe való panamista ásta be magát. Ez egy mocsár, amelyet le kell csapolni, a mocsár lakóit ki kell irtani, különben a szennyes áradat teljesen elönti azt a boldogtalan országot. Mi, izléstelen és tapintatlan új emberei a magyar politikának, évek óta alakatlan felhőt látunk gomolyogni magunk fölött, magunk mellett, magunk alatt. Ez a felhő sötét és rémes, mint egy halálnadár. Nincs foga és mégis összemorzsolja a közérkölesöket, nincs gyömré és mégis fel-emésztí a verejtékes és könnyes adógarasokat. Mi azt akarjuk, hogy a közélet oltár legyen, ahová áldozattal járulnak és nem magtár, ahonnan megrakodva mennek el!

Lázár Miklós

Ausztria visszautasítja a francia követeléseket (?)

Berlin, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A francia és angol kormány jegyzéke, mely a lüthenbergi fegyverek Olaszországba való visszazállítására kötelezi Ausztriát, egész Németországban izgatalmat keltett. A »Deutsche Tageszeitung« azt írja, hogy Anglia azért nem fordult Rómához, mert Londonban nem szívesen tűnének össze Mussolinivel. A »Berliner Börsenzeitung« arról ír, hogy

Ausztria külpolitikájában fordulat fog bekövetkezni,

mert vagy aláveti magát Franciaország és a kisan-tant kénye-kedvének és ezáltal egy hűbéres állam szolgárába süllyed, vagy megtalálja a német bírodalomban új elhelyezkedésének támaszát a nemzetközi életben. Lehetséges, hogy

Dollfus átalakítja kormányát és a német-országi belpolitika irányába eltölvődv, visszautasít minden francia követelést.

BUDAPEST SZENZÁCIÓJA!
„TEMPÓ, SZERELEM!”
 TEREZKÖRÜTI SZÍNPAD

ÓVÁS!

Az utóbbi időben valósággal elárasztják a közönséget oly tartalmú hirdetésekkel, amelyek »higanymentes gyöngypudert« propagálnak. Ez a szöveg vagy **»udat-lanságból«**, vagy a jóhiszemű közönség meglepetése céljából készült, mert púderbe higanyt semilyen gyáros soha nem tett, miután ott higanynak sem mi helye. sem célja nincs Régen-tó használtak az az egyéb káro- főelemeket (ólm), melyek a púder hőhőhőrséget szolgálták, de ma már a chemia azokat a sokkal jobb és tökéletesen ártalmatlan anyagokkal helyettesítí és a nagy gyarak modern technikai felszerelésükkel tudja a legjob, és az igényeket minden tekintetben kielégítí púdereket előállítani!

Alulírottak teljősségünk teljes tudatában kijelentjük, hogy az általunk forgal-mba hozott púdereket is termőszetszerűleg higany- és egyéb ártalmas alkát-észték! mentesek! A »higanymentes gyöngypúder« hirdetés-e csupán a jóhiszemű közönség meglepetéséét szolgáló **»üges hi-detésí trükké«**, de kozmetikai szempontból semmivel sem jelent többet, mintha legközelebb »kőgázmentes púder« hírdőnének.

Baeder
 Illatszergár R. T.

Bourjols, Paris
 magyarországi vezérképviselete

Coty, Paris
 magyarországi vezérképviselete

D'Orsay, Paris
 magyarországi főkletelne

Hudnut, New-York
 magyarországi vezérképviselete

Lenheric, Paris
 magyarországi vezérképviselete

René Montreuil, Paris
 magyarországi vezérképviselete

Savoly

Illatszér- és Pipeiszappangyár R. T.

Mary, Paris
 magyarországi vezérképviselete

Diver, Paris
 magyarországi vezérképviselete

Va'ery, Paris
 magyarországi vezérképviselete

Itt a választójogi reform „alapgondolása!”

Ezt a „reformjavaslatot” ősszel terjesztik a képviselőház elé

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös miniszter-elnök legutóbb kijelentette, hogy a választójogi reform alapelveit nagyjából már elgondolta magában. A miniszterelnök környezetében úgy számítják, hogy a kormány az egész évben két vagy munkával kívánja foglalkoztatni a törvényhozást:

az eddigieknél is jóval hosszabb nyári szünet előtt a költségvetéssel, ősszel pedig a választójogi javaslattal.

A titkos szavazás e javaslat »alapgondolása« szerint vérmegyei lajstromokra fog történni, mivel azonban

az aktív választói jog korlátozásáról a kormány véleménye szerint sem lehet szó, a titkos szavazás úgynevezett korrekciójaképpen

— minden érfolat ellenére — bevezetik a képviselőházban is az érdekképviseleti rendszert.

Titkosan és lajstromosan minden 16—17.000 szavazóra 1—1 választott képviselő fog esni,

összesen körülbelül 140 képviselő, míg 70 képviselőt az érdekképviseletek fognak a Házba küldeni. A töredékszavazatoknak nem vérmegyeként, hanem egy-egy nagyobb körzetben — előreláthatóan a hét új országos körzetben — belül fogják egyesíteni és az úgynevezett töredékmandátumokat ezeknek arányában fogják a pártok között szétosztani. Jól informált körökben úgy tudják, hogy az előkészítés alatt álló választójogi reformnak ez az alapgondolása, a javaslattervezet kidolgozása során azonban minden részletterjedés számos módosításon fog keresztülmenni.

Borzalmas családirtás egy egészségügyi főtanácsos tanyáján

Szentes, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szentesen vasárnap délután borzalmas családirtást fedeztek fel. Dr. Rimely Dezső kórházi főorvos, egészségügyi főtanácsos tanyáján öt Rádi Ferenc fiatal tanyás feleségével és 16 éves nevelt-lányával. Rádiék szombaton este disznótóron voltak a szomszéd tanyán Greasonémál, az asszony édesanyjánál, ahonnan éjjel 1 órakor tértek haza. Vasárnap délután 3 órakor Greasoné átnem látogatotta Rádiékhöz. Az ajtó zárra találtá és mikor szörgetni kezdett, jüगततत hüllőt a szobából. Ijed-tlen fellármázta a szomszédokat, felfeszítették az ajtót és bent

véres látvány

fogadta a belépőket. A mestergereándán élettelenül látott Rádi Ferenc, az ágyban holtan, vérző testtel fekvő Rádi felesége, mellette pedig ott találták eszméletlenül a nevelt lányukat. A leányt kórházba vitték, de eddig még nem lehetett kihallgatni. Rádi veszekedős természetű ember volt és az utóbbi időben többször fenyegetődzött azzal, hogy

kiirtja a családját.

Valószínűleg összezördült feleségével, leütötte bal-tával, azután a leányra támadt, amikor pedig látta, hogy felesége meghalt, a leány pedig súlyosan megebesült, maga vetett véget életének.

Vasárnapi vallatása közben többször rosszul lett a letartóztatott miskolci főjegyző

Miskolc, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap éjjel a vallatott Plank Miklóst, a város súlyos visszaélésekkel gyanúsított főjegyzőjét. Napok óta fagagták már a főjegyzőt, aki vasárnap több ízben rosszul lett.

A tanuk Szentimrey Pál fegyelmi vizsgálóbiztos előtt szemébe vágta Planknak, hogy elszikkasztotta az Apolló-mozi pénzt. A főjegyző mindennek csak ezt feleli: »Egy szó sem igaz be'le! Személyi

hajsza...« Vasárnap érkezett meg Lichtenstein főispánhoz a helyigminiszter leirata, amely Plankot felfüggesztí állásától.

Ma, hétfőn átkísérték a főjegyzőt az ügyészségre,

ahol döntenek további sorsáról. Vasárnap egyébként izgatott hangulatú gyűlést tartott az Apolló-mozi igazgatósága: bünygyi zárlatot kérnek Plank Miklós minden vagyonára, hogy fedezék a károkat, amelyeket visszaélései okoztak.

Visszataszító ez a felesleges haj!

„CITROSAL”

citromos, kristályos, mesterséges Earlsbadi só hat hét alatt testsúlyát lepasszítja!

Csak eredeti csavaros üvegekben 98 fillér. Mindenütt kapható

Hirtelen szabadságra ment a valutanyomozó csoport rendőri vezetője, mert hatásköri sérelem érte

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután megjelejt Ferenczy főkapitány előtt az újonnan szervezett valutaellenőrző büntügyi csoport rendőri vezetője, Bartha Gyula tanácsos és

betegségére való hivatkozással szabadságot kért.

A kérelem nagy feltűnést keltett az egész főkapitányságon, mert hiszen alig két hete kezdte meg működését a Lipót körút 15. számú házban az új szerv, amelyet az eredeti elgondolás szerint Kotsis Miklós ügyészségi alelnök és Bartha Gyula rendőrtanácsosnak együtt kellett volna vezetnie, Thuránszky Lucian főfelügyelőnek, a valutaellenőrző detektívcsoporthoz vezetőjének támogatásával. Az új büntügyi nyomozóosztály élénk tevékenységét fejtett ki az elmúlt napokban, igen nagy forgalom volt a Lipót körút 15. számú házban. Kotsis alelnök azonban úgy rendelkezett, — és ehhez a rendelkezéséhez határozottan ragaszkodott — hogy a Thuránszky-csoport detektívjeit közvetlenül neki tegyék jelentést és tőle kapják meg a közvetlen utasításokat.

Bartha tanácsosnak ilyen módon alárendelt szerep jutott:

alig több, mint a rendőrségi kihallgatások jegyzőkönyvvezetőinek. A rendőrtanácsos, aki rövid idővel ezelőtt még a főkapitányság büntügyi osztályának intellektuális csoportját vezette, nem volt hajlandó beletörődni abba, hogy ilyen alacsony és jelentéktelen munkakörben foglalkoztassák. Ez a magyarázata annak, hogy gyengélkedő állapotára hivatkozással szabadságot kért. Valójában, hogy

a valutaellenőrző csoportot át fogják szervezni

és el is helyezik a Lipót körúti bérházból, mert sok panasz hangzott el amiatt, hogy egy nagy bérház lakóinak szemellettára valószínűleg pellenégre állítsanak esetleg olyan embereket is, akik semmiféle büncselekményt nem követtek el és csak mint tanúk szerepelnek valamely valutagyűben. A valutacsoporthoz számára most új helyiséget keresnek a főkapitányság épületében...

Negyven sürgönyt küldtek rádióon Newyorkból — Pestre és negyven választ Pestről — Newyorkba hat perc alatt

Murray Butler Gömbös miniszterelnököt, Borah szenátor Kánya külügyminisztert üdvözölte

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes esemény játszódott le a budapesti főpostán vasárnap reggel hat óra körül. Newyorkból szombaton éjjelkor, — ami Budapesten vasárnap reggel hat órák felel meg — Amerika közéleti szereplői üdvözlő rádiótelegramot küldtek Magyarországra több előkelőségeknek, amit ezek válaszüzenetével köszöntek meg. Mindez a budapesti főpostán 6 perc alatt bonyolódott le, mert a Mackay Radio a Newyorkban feladott táviratokat rádióon 3 perc alatt adta le Budapestre s a Budapestről nyomban elküldött válaszokat 3 perc múlva vette fel a newyorki állomás. A magyar közönségnek e rendszer bemutatására az alkalmat az Amerikai Magyar Népszava bírja adta, amelyen több mint huzer amerikai magyar idncoll — a budapesti rádió irányvezetőjének. A háttérben állították fel a Mackay Radio készülékeit és a béli közönség szemellettára adták fel a budapesti táviratokat s vették fel a Budapestre érkező válaszokat 3—3 perc alatt. Az első üdvözlőtáviratot a hálközönség nevében Székely elnök, az Amerikai Magyar Népszava igazgatója intézte a kormányzóhoz. A második táviratot Mr. Murray Butler, a Columbia egyetem világhírű elnöke, aki két év előtt Budapesten járt, küldte Gömbös miniszterelnöknek:

— Engem s minden komoly amerikai legmelegben érdekel Magyarország és a magyar nép sorsa. Üdvözlöm Önt s azt kívánom, hogy következzék be Magyarország boldogsága, anyagi jóléte.

Borah szenátor üdvözlő távirata Kánya külügyminiszterhez így szól:

— Abban a tudatban üdvözlöm, hogy a magyar nép türelme, hazafilassága a világ felvilágosodott közvéleményének segítségével diadalra jutatta azt az igazságot, amihez a magyar nemzetnek joga van.

Ferres főbíró üdvözlő sürgönyt küldött László igazságügyminiszternek az amerikai magyarságra; Hóman miniszternek Schotwel, a Carnegie békealap elnöke, a Columbia egyetem rektora s Mac Mahon, a newyorki Art Association elnöke; Puky Endrénének a newyorki közigazgatási bíróság s a református szövettség, Buda-

pest főpolgármesterének Newyork polgármestere, Sipőcz Jenőnek s Liber Endrénének Shirley Newyork első tanácsosa; Perényi Zsigmondnak Maud, a newyorki Kossuth-szobor-ünnepségek elnöke. Al Smith, aki köztársasági elnökjelölt volt, Hegedűs Lórántot, a Magyar-Amerikai Kamara elnökét üdvözölte. Copeland, Wagner szenátorok, a New York Times főszerkesztője s igazgatója, Corsi, a bevándorlási hivatal főnöke s Newyork más előkelőségei küldtek üdvözlő táviratokat Márkus Miklósnak, az Újságírók Egyesülete elnökének, az újságírótestület elnökeinek, Kozma Miklósnak, a M. T. L. és rádió elnökgazdájának, Sztranyovszky Sándor, gr. Zichy János, Hassay Károly és Eckhardt Tibor pártvezetőknek, Nagy Károlynak, a Magyarok Világkongresszusa igazgatójának stb.

László Miklóst, A Reggel főszerkesztőjét a következő távirattal köszöntötték az amerikai magyar újságírók:

— Tisztelettel üdvözöljük Önt, a magyar igazságok érdemes és kiváló bajnokát.

Nyomban e táviratok megérkezése után feladták Budapesten a magyar válaszokat, közöttük László Miklós sürgönyét:

— Fogadjatok úgy a magam, mint lapom, a Reggel nevében alérzékenyül köszönetünket testvéri kézszórtástokért. A technikának ez a csodája, amely a tengerentúlról percek alatt közvetítette üdvözléseket, felémelt hatással volt ránk és megerősítette hitetlenné tünkben abban, hogy mégis mozog a föld, a hatadás örökkelvő és feltartóztatatlan. Az életet nem lehet bilincsekbe verni és eleven organizmusokat, nemzeteket nem lehet éles eltemetni!

Az amerikai angol sajtó nagy riportokban számolt be az érdekes amerikai-magyar táviratváltás előkészületeiről. Az előkészítés munkáját Newyorkban Székely, az Amerikai Magyar Népszava igazgatója és Mr. A. Stone, a M. Radio vezérigazgatója, Budapesten dr. Kun Andor, az Amerikai Magyar Népszava budapesti szerkesztője végezte. A kitünően sikerült bemutatón résztvett Mr. Aslan, a M. Radio közép-európai igazgatója, aki hálás köszönetet mondott a sikeres technikai lebonyolításért Flaszki Jenőnek, a posta műszaki igazgatójának, dr. Végli János és dr. Havas Ferenc postatanácsosoknak, Pázmány József főfelügyelőnek és Malakka Ferenc főtisztnek, a rádióüzem osztályvezetőjének

Vasárnap is folytak a kihallgatások az Imperial vegyigyár bűnügyében

(A Reggel tudósítójától.) Auer György ügyészségi alelnök vasárnap is folytatta a kihallgatásokat az Imperial vegyészeti gyár bűnügyében. Szombaton és vasárnap a gyár közbünyai telepének több munkását hallgatta ki az ügyész, akik részletesen elmondották, hogyan kezelték a gyárban a MAV talpírnak feltételeire szánt kátrányolajat. A munkások részletes vallomása

teljes világosságot derített az Imperial-

Szabhegyi Szanatórium
subalpin (430 m) dietás gyógyintézet
Már heti 140.— pengőért
tökéletes szanatóriumi ellátást nyújt 5-szöri étkezéssel, vízkúrával, fűléssel együtt.
A legideálisabb téli üdülőhely

gyárban folyt manipulációkra.

Hétfőre és keddre több államvasúti tisztviselő kapott idezést az ügyészségre és idezést küldenek a MAV istvánbelki főműhelyének néhány mérnökére, intézőjére és munkása számára is.

Két kis Fratellini született Budapesten, a huszonegyedik és huszonötödik

(A Reggel tudósítójától.) Hetek óta mulattatják Budapest közönségét a világhírű Fratellini fiúvérek, a becsületrenddel kitüntetett Paolo, François és Alberto.

Huszonegyedik kislánytól áll a család.

A paprikavörös-orrú Paolót és a lisztes arú derék François-t most nagy öröm érte itt Budapesten:

nagypák lettek

Tizenharmadikán este a Batizfalvy Szanatóriumból kérészték François-t telefonon. A híres bohóc éppen a színpadon volt. Mással közölték tehát az örömhírt, hogy

na feleségének kisleánya született.

az örömdetes eseményt úgy kiabálták be neki a színpadon mögül. Másnap, tizenegy-dikén este, közvetlenül az előadás megkezdése előtt ismét telefonértesítés jött a szanatóriumból. Paolót kérték a telefonhoz, kimász-kirozva, groteszk bohóc-ruhájában rohant le az öltöző-jéből, lépcsőket átugorva szaladt a portászszozába az idős bohóc, akinek festékes arcán végigtört az igazi könny, amikor tudatták vele, hogy leányának — Lopez trapézmozgós feleségének, aki ugyancsak itt lép most fel — szintén gyönyörű, egészséges kisleánya született. Pauline-re és Franciska-ra kereszteltek őket, a két mama egy szobában fekszik a Batizfalvy szanatóriumban. Vasárnap délután, előadás közben beszéltünk a két boldog nagypával.

A legidősebb bohóc, Paolo e pillanatban jön ki a színpadról. A melle még zihál. Mikor gratulálunk neki a családi eseményekhez, felragyog az arca:

— Merci, Monsieur... Végtelemül boldogok vagyunk mind a ketten. A k't fiatal mama és a kis Pauline és Franciska is kitünően érzik magukat! Boldogok vagyunk, hogy éppen Budapesten, a szép magyar fővárosban születtek a kis Fratellinek.

A keresztelés után én bizony mind a kettő teccékjét behintettem egy kis pirospaprikával!

Ha már Magyarországon születtek! Vándornadarak vagyunk mi, arltalanok, van nekem egy kis unokám, aki Afrikában látta meg a napvilágot...

Már itt áll mellettem a lisztesarú François is, arany escarpin-ben, tarka clown-ruhában, fején eszög-sípkával. Igazán nem néz ki tisztas nagypapának.

— Erdekes, — mondja kissé alérzékenyülve és fejét hátrabilten a csörgősipka — 24 évvel ezelőtt a Beke-toviban vendégszereltünk itt. Akkor még csak három voltunk: a 3 Fratellini. Ma huszonegyen járjuk a világot.

És most, a két kis újszülöttel együtt 26-an.

Remélem, mire legközelebb visszakérünk Budapestre, már Pauline és Franciska is produkálni fogja magát a truppal...

R. L.

JEAN PATOU DIADALA

Párizs elmúlt hetének eseménye Jean Patou bemutatóestje, amelyre beláthatatlan autótábor lepte el a rue St. Florentin, de az utolsó percben — tudva, hogy a késedelmet nem bocsátják be, — felbomlott a rend s az estélyre öltözött hölgyek és urak, zuhógó esőben, gyalog rohantak végig az utcán. Az idén több ezer reflektáns közül csak minnyeg 300 ember kapott a Patou-estire meghívót. A Patou-modellék remek sorozata verhetetlenül vonul az 1933-as divat élén; valószínűleg szenális ez az egyszerű, mégis nagyszabású új stílus. Patou vezetőszínei: a gyöngyszürke, gyöngydrapp és gyöngyök. Altalában azonban a divat a drappot hangsúlyozza első helyen. Vezető anyagok: tr. vaszra a guajpúszóval, durvából, spárgaszertű szálalal és beszótt állati szőrrel — az egész úgy hat, mint a zsákzöves. Nyárra a nagy újdonság a len-vászon, fékint nyers színekben, szivésében se lyem- és pamutszál-kombinációkkal.

Fóti Ferenc.

Ha piros címkés állami védjeggyel lát tokaji bort

nyugodtan hazaviheli, nem érheti csalódás!

Ezek a borok megbízhatóak és tökéletesek

Meglepően olcsó árak, kilenc különféle minőségben

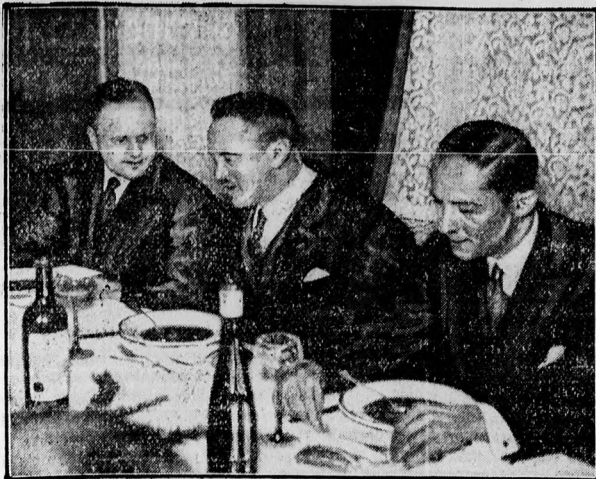
Forratomba hozza a

Tokajhegyaljai Bortermelők

Pinceszövetkezete

állami ellenőrzés alatt!

Budapesti vezérképviselete:
IV., Váci ucca 56. Telefon. 84-546

Berlinből táviratozzák A Reggel-nek: Vitéz Rákossy György ezredes, a Magyar Légügyi Hivatal főnöke (öb kitünő magyar polgári repülő társaságában napok óta Berlinben időzik, hogy a német repülés fejlődését tanulmányozza. A berlini Aero Club a magyar vendégek tiszteletére villásreggelit adott. A Reggel pillanatképe a főasztalt mutatja be, amelyen (jobb-rol balra) Höppner az Aero Club elnöke, Rákossy ezredes és Milch államtitkár ülnek.

Gömbös az ellenzékkel hadakozott, Imrédy adókamattméréséklést ígért Jászberényben

Jászberény, február 19.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) A Lehel-szálló erkélyéről hatalmas megafonok intik türelmre az Apponyi téren gyülekező közönséget: Gömbös miniszterelnök és Imrédy pénzügyminiszter csakhamar megérkeznek, beszédüket a hangszórók közvetítésével azok is meghallgathatják, akik kiszorultak a szálló nagyeréből. A figyelmzetés felesleges. Türelmetlenségről, igazságról szó sincs. Megszokott vasárnapi sétájukat végzik az ünneplő feketébe öltözött gazdák. Tempós beszélgetésükben, méltóságteljesen

zárkózott nyugalomukban nem zavarja meg őket sem a budapesti autók berobogása, sem a szállongó hópeltyeknek lassú kergetőzése. Egyetlen-egy hangos szó nem lehet hallani. Csak egy csoportban keletkezik némi hullámzás:

a pénzügyminiszter programbeszédére gyülekező gazdák egymásután kezelnék itt — az ellenzék jelölttel, a független kisgazdapárti Barát Endrével.

A jó magyaroskópi, tekintélyes gazda elmondja,

hogyan programbeszédét szombaton este tartotta meg, mégpedig

saját portáján udvarában, az istálló előtt, mert sehol másutt nem kapott gyűlésre engedélyt.

— Mondotta is a támogatásomra megjelent Hegy-megi Kiss Pál, hogy már sok gyűlésen beszélt, de istálló küszöbéről még soha. A hatóságok bizony mindenben megnehezítik a munkánkat, mégis bizakodóan tekintek a március 2-i választás elé. Programom az ellenzék, a független kisgazdapárt programja. Egyenlő jogok, egyenlő teherviselés.

Az általános egyenlő titkos választójog és a szabadságjogok teljes biztosítása gyökeres politikai rendszerváltozás útján.

Most meghallgatom az ellenjelöltem programbeszédét, persze, csak innen kívülről, azoknak sorából, akik között születtem, nevelkedtem, akik között élek...

Imrédy pénzügyminiszter délelőtt 11 órakor mondotta el programbeszédét, amelyben

bejelentette az adóhátralékok után fizetendő kamattméréséklést,

míg az ellenzék felé való hadakozást átengedte a miniszterelnöknek. A gyűlés után megkérdeztük a pénzügyminisztert, milyen keretek között és mikorra várható az adóhátralékos kamattal csökkentése?

— A nyolcszázalékos törvényes kamattal alá nem mehetnek. Az adóhátralékos kamattal és a törvényes kamattal között bizonyos distanciára van szükség. Az ezzel kapcsolatos intézkedések 10—14 nap múlva megtörténnek.

A Reggel munkatársának értesülése szerint

a most érvényben lévő 12 százalékos adóhátralék-kamattal 9 százalékra fogják csökkenteni.

Gömbös miniszterelnök jászberényi tartózkodása alatt öröklent kapott jelentést a mezőkeresztési és az igali választás eredményének alakulásáról. A gyűlést követő kőzében gulyásevés és sönkaskoockája között szolgálták fel a hírt, hogy a helyi hatóságok már minikélt helyen biztosítva látják az egységspárti jelölt győzelmét...

Imrédy pénzügyminiszter programbeszédé elején Apponyi Albert gróf emlékét méltatta. Tör-

Edényvásár

Zománcedények

Zománcedény-ujdonságok

Új kivitel, elsőrendű minőségű

Lábasok vagy fazekak

6 4 3 2 1 1/2 1/4 1/8

P. 3.20, 2.66, 2.48, 2.18, 1.48, —88, —78, —65

Viesszamaradi ütél, kb. 600 darab

Nyeles forraló zománcedények

kék vagy barna 1/4 l —88, 1/2 l —38

Vörös zománc lábasok és fazekak, félnézők

4 3 2 1/2 2 1 1/2 1 1/4 1/2 1/8

P. 3.20, 2.66, 2.48, 2.18, 1.48, 1.28, 1.10, —90

Háztartási gépek

Dióőrlo 1 db. 1.38

Kávédaráló 1 db. 2.88

Konyhamérleg 5 kg-ig használható 5.48

Bádógárúk

Tortaforma 22 30 18 cm

1 db. P. —95 —85 —75

Puddingforma 18 16 14 cm

1 db. P. 1.65 1.78 1.48

Püspökkenyérforma 36 30 cm

1 db. P. —88 —78

Sütőtepsi 40 36 32 29 cm

1 db. P. 1.38 1.18 —98 —88

Alpakka evőeszközök

Evőkanál vagy villa 1 db. —78

Evőkés 1 db. 1.48

Kávéskanál 1 db. —38

Deszertvilla 1 db. —72

Deszertkés 1 db. 1.28

Üvegárúk

Boroskehely szőpen csiszolt,

1 db. —48, —38, stíma —32, —24

Vizes- és söröspoharak

csiszolt 1 db. —28, stíma —18, —12

Kompót-tál csiszolt 1 db. 1.50

Kompót-tányér hozzáállós 1 db. —45

Vizespohár hengerelt 1 db. —12

Boros-készlet csiszolt, 6 szem. 2.38

Nikkelezett cikkek

Fogpiszkáló-tartó 1 db. —88

Papírszalvéta-tartó 1 db. 1.38

Kenyérfőző 1 db. 1.78

Teaszűrő alpakkákból 1 db. —88

Faárúk

Hűsdieszka 28 cm 1 db. —48

Hűskalapács 1 db. —58

Evőeszköz-tartó 4 részes 3 részes

1 db. P. —88 —68

Hűsdieszka jávorfa 35 32 28 cm

1 db. P. 1.48 1.18 —98

Fehérneműszárító 4-ágú 3-ágú 2-ágú

1 db. P. —98 —78 —58

Felszolgáló-tálca 57 52 48 cm

1 db. P. 1.68 1.38 1.28

Acélárúk

Zöldségkés 1 db. —18

Zöldségkés rozsdamentes 1 db. —75

Konyhakés 1 db. —95, —68

Konyhabárd 1 db. 2.48

Szeváltalan jól járó

Eredeti schwarzwaldi

ingaórák 1 db. P. 1.80

Kőedények

Karimástál színes és fehér

29 25 18 cm

1 db. P. —98 —88 —50 16 1/2 cm —38

Vizeskorsók színes

1 1/2 literes darabja —98, 1/2 literes —48

Bordástál

30 cm, színes 1 db. —98

Mosdótál

34 cm, színes és fehér 1 db. —98

Mosdókorsó színes és fehér 1 db. —98

Bordás-készlet 1 készlet = 4 db. —88

Tejesbügre 1 1/2 literes, színes, 1 db. —88

Főzelékestál 29 cm, fehér ... 1 db. —98

Alumíniumárúk

RENKIVÉNY OLCÓS AJÁNLAT!

Konyhaedény-garnitúra

alumíniumból, 10 részes: 5 konyha-

edény, 1 nyeles serpenyő, 1 tojásütő,

levesesűrítő, habzóedény és merőkanál

Összesen 9.80

Lábasok, fényezett kivitelben

18 16 12 cm

1 db. P. 1.48 1.18 —78

Merőkanál vagy villa 1 db. —68

Habzóedény-kanal 1 db. —78

Téaszűrő 1 db. —96

Rántottasütő 1 db. —88

Nyeles forraló 1 db. —96

BUDAPEST SZENZÁCIÓJA: „TEMPÓ, SZERELEM!” TI RÉZKÖRÜTI SZÍNPAD

ténelmi visszappillantás, majd a nemzeti munkaterv ismertetése után így folytatta beszédét:

— Az államháztartás egyensúlya az alapja a termelés kifejlődésének. Ezért merem áldozatokat kérni a nemzetől, ezért merem rámutatni arra, hogy az időszót messzebbidő politikai érdekében hozzuk.

Bizonyos beruházásokot fogunk ezért folytatni tenni, amelyek felülélik a vízumunkálatokat is.

Úgy értesülök, hogy Jászberény város határában is, a Rekettyés erdőrében vízumunkálatok indulnak meg. (Felkiáltás: Ne csak ígérelt maradjon!) Az ország több helyén összekötő utakat építünk, hogy ezzel is elősegítsük a mezőgazdasági termények piacravitelét. Motoroskocsikat építünk, amelyek a személyszállítást segítik elő. A hitel egészséges vérkeringésének elősegítését célozzák azok a hitelügyi intézkedések, amelyek most állanak előkészítés alatt és amelyek a vidéki intézeteket jobban ellátják hitellel. Gondoskodás történik arról is, hogy termelési, ügyvezetői zárlathatálon rendelkezésre.

Átfogó, hosszú időre szóló adóreformok alkotására nincs itt az idő.

Az adóhátalékok 12 százalékos kamata igen súlyosan nehezedik az érdekeltekre. Ezt mérsékelni fogjuk. Utakat keresünk arra is, hogy aki most eleget akar tenni adófizetés kötelezettségének, ennek gyümölcseit élvezze is. Nagy gondot fordítunk arra, hogy

azok a jövedelmek és vagyonok, amelyeknek megadóztatása az adózátszabályoknál nehézségekbe ütköznek, jobban megfogassanak és a közterhek szolgáltatába állítsanak.

(Valaki most közbeszólt: Mi van az Imperial Részvénytársasággal?)

— Gondoskodnunk kell természetesen az állami kiadások csökkentéséről is.

E feladat megoldása igen nagy nehézségekbe ütközik.

Minden kiadás lefaragása igen sok ember egzisztenciáját érinti. E téren tehát lassú és óvatos munkával kell eljárni. Ennek ellenére mindent meg kell tenni a költségvetési szervezete és a pénzügyi igazgatás egyszerűsítésére.

Gömbös miniszterelnök

beszédének legnagyobb részében a **parlamentii ellenzékekkel polemizált.**

— Amikor a kirilikus uraktól **kiprovokáltam, hogy adjanak programot, csak az én munkatervemből álló-
lak, ellenzéki stílusban. Azok között, akik ma bírál-
nak, sokan vannak, akik kívánták, hogy vezére legyek
a nemzetnek.**

Arról, hogy közben nekik is étvágyuk lett erre a pozícióra, nem tehetek.

Korábban kellett volna gondolkozni azon, hogy én vagyok-e a vezérnek való, vagy más. **Azok, akik még egy évvel ezelőtt nogattak, hogy vegyem már át a hatalmat (Felkiáltások: Eckhardt!), most azt mondják, túlsokát van a kezemben. En úgy érzem, túlkevesé ideje. Ugy látszik, megértődtek, mert azt mondtam, elég egy vezér. Babeli zűrzavarban politikát csinálni és nemzetet vezetni nem lehet. Beesültes magyar lélekkel kell szántani a magyar ugart, amely sajnos, nincs még teljesen felhasítva az ekével.**

Sok a kóró, be kell hát forgatni a földbe.

és akkor jobban terem! Nem kerestem a miniszterelnökséget, de nem volték őszinte, ha azt mondanám, hogy amikor Bethlen és Károlyi távozott, nem éreztem volna, hogy nekem kell következni. Barátain és híveim is erre ösztökéltek és mert éreztem, hogy az lesz hivatalom,

igenis, készülttem rá.

Tisztáztam magamban minden kérdést külpolitikai és belpolitikai szempontból egyaránt és

ha ma felkeltenek éjszaka, az államvezetés és a kormánykati ügyekben bármilyen hozzámté-
zett kérdésre igennel vagy nemmel határozott választ adok. Ezt meg is fogják érezni nemcsak a!

A gyűlést követő ebéden Gömbös miniszterelnök ezeket mondotta:

— Jászberényben őzik Lehel kúrtját. Valamikor

A békebell

PYRAM CIPOPASZTA

lamét kapható.

a honfoglalás idején, amikor a hét vezér a Tarcallegyen tanácskozássra gyűlt össze, Lél vezér kúrtjába fűjt és a magyarok vágatva jöttek a hívó szóra. Ma is szükség van arra, hogy Lél vezér kúrtja megszólaljon. Azok a politikusok, akik

ponnlovakon ugrálnak a magyar közéletben,

sokkal jobban tennék, ha ők is hozzánk jönnének és valóságos komoly lovakon igyekeznének velünk együtt haladni a nagy cél felé.

Lehel kúrtját kezembe veszem,

hadd sirjon végig a magyar pusztán, hadd rozogtassa meg minden magyar ház ablakát, hadd hallja minden völgy és visszhangozza minden erdő, hogy magyar ember vette kezébe ezt a kúrtot, amely egységet fűj és táborbászallást kíván a nemzet jövőjéért...

A miniszterelnök, a pénzügyminiszter és kíséretük vasárnap délután autókon tért vissza Budapestre.

Megkezdődött a japánok támadása Djehol ellen, de Japán nem lép ki a Népszövetségből

London, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Caendjiből, Djehol tartomány fővárosából érkező jelentés szerint vasárnap virradó éjszaka Tauljan-Kallu és Tauljan-Jansan irányában megindult a japán offenzíva. A japánok több ízben rohamot intéztek a kínai hadállások ellen, ahonnan

visszaverték őket.

A harc áll. A djeholi kormány előzőleg visszautasította a japán ultimátumot, amelyben felszólították Kajlu város önkéntes kiürítésére. Saite japán miniszterelnök kijelentette, hogy

Japán e pillanatban még nem lép ki a Népszövetségből.

A döntés ebben a kérdésben csak később történik meg, ha a Népszövetség már végleg elfogadta a 19-es bizottság jelentését és a japán kormány gondosan megvizsgálta a problémát. A japán miniszterelnök kijelentette továbbá, hogy az új mandzsuriai állam elismerését Japán semmiesetre sem vonja vissza.

A budapesti Bridgeclub az izgalmas tátrai bridge-torna favoritja

Ótátrafűred, február 19.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A háromnapos ragyogóan rendezett ótátrafűred-i nemzetközi bridge-torna két eszemes nap után, vasárnapra még nem tapasztalt, vad izgalomban és meglepetésekben robbant ki. A két magyar csapat, a Bridgeclub és a Fészek Club nagyszerű játékkal küzdötték magukat a döntőbe, melybe rajtuk kívül Bécs és Kassa került. Végül azonban a Bridgeclub (Leitner Ferenc, Ferenzi György, dr. Farkas Mihály, Alpár Imre, dr. Sváb Miklós) csapata 11 ponttal győzött a Fészek Club (Cohen Rafael, Keleti Andor, Bokor Imre, Décsi László, Kőr László) csapata ellen. Bécs pedig 21 ponttal verte meg Kassát. A következő forduló már

időigterítő izgalmakat hozott.

A Bridgeclub Kassa ellen, a Fészek Club pedig Bécs ellen játszott. A remekül játszó Kassa 16 leosztás után 4 ponttal vezetett a Bridgeclub ellen, a bécsiek pedig 8 leosztás után 17 ponttal (!) a Fészek ellen.

Rosszul állt ekkor a magyarok sorsaja!

Csupa elkeseredett akarás és győzni vágyás volt a két magyar csapat. És a lehetetlen sikerült. A Bridgeclub 4 ponttal győzött Kassa ellen, a Fészek Club pedig remek játékkal nemcsak behozta a következő 16 leosztásban hátrányát, hanem még 18 ponttal rá is vert az osztrákokra, amire

a bridgeversenyek történetében eddig még alig volt példa.

A verseny győztesének tehát most már a Bridgeclub látszik, második bizonyára a Fészek Club lesz, harmadik Bécs, negyedik pedig Kassa, (Ladányi Loránt.)

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala utján is

Nevelőintézetek, iskolák: Németország

Mérnökiskola Jímenau-Thüringia
Gépszet. Elektrotechnika. Autó- és repülőgépipar. Gyár-
garnokok oktatására. Művezető-osztály. Repülő-üzem a repülőtélen.

BLANKENBURG-HARZ
„EICHKÄTZCHEN” Leányintézet. Gyönyörű fekvéssel, villában
Nyelvel. Zene. Háztartás. Ipari oktatás. Sport. Prospektus.

Frankfurt a. M., Cronbergerstrasse 43.
STEIMER LYCEUM
Nőiskola. Nyelvel. Zene. Sport. Internátus. Nagyon
olcsó árak. Prospektus.

MÜNCHEN VEREIN HAUS ELISABETH
Rosenheimstrasse 126. — Legmoderne,
berendezett otthon a tanuló női ifjúság számára. Minden évkéven. Ki-
tűnő ellátás. Egészséges csendes szabad fekvés. Meglehetőn mérsékelt árak.

MÜNCHEN Buttermelenstr. 10 Pension der Herz
Jesu Kloster. — Közp. fekvés. Kitiűnő
ellátás és szobák. Ipari kurzusokra is alkalom. Nagyon mérsékelt árak.

Hofheim i. Taunus (Frankfurt a. M. mellett.)
Gépjármű- és gépjármű-technika. Gépjármű-
gyártás. Elismert kiváló vezetés. Legjobb eredményeket hozó
tanító pszichológus, ideges és rosszul felelt gyermekek részére. Individuális
tanítás. Legjobb fekvés. Kitiűnő berendezés. Mérsékelt árak. Prospektus.

Zabel-Mackrodt Lyzeum és Leányintézet
Halberstadt a. Harz. Villában. Nyelvel. Zene. Sport. Individuális.
Lelkiismeretes. Mérsékelt árak. Prospektus.

Büttner iskola leányok részére
Leipzig. — Gohlis Georgstrasse 2. Elemi- és középiskola interná-
tusú. Nyelvel. Zene. Nyáron át legszebb fekvésű környék-
ben. Nyaralás. Lelkiismeretes. Individuális. Mérsékelt árak. Prospek-
tus.

Forsthaus b. Eichen Lucius-lünevölentezet
Felső reálisiskola és gimnázium internátussal. Individuális, lelki-
ismeretes oktatás. Nyelvel. Zene. Sport. Egészséges fekvés, erdő
közvetlen közelében. Csaldias. Mérsékelt árak. Prospektus.

Marienhöhe (Rhd.) In Oberbergisches-Land
a. Rhd. — Mariä-Hilfstrasse 10. Internátus.
Házitartási iskola. Nyelvel. Zene. Hegyi egészséges fekvés. Kitiűnő berende-
zés. Nagyon mérsékelt árak. Üdülésre és nyaralásra is alkalmas. Prospektus.

Elly Höftherhoff Böcking-Stift
HONNEF a. Rhein. Házitartási iskola. Nyelvel. Zene. Nagy-
szerű egészséges fekvés és berendezés. Prospektus!

Frauenarbeits und Kochschule
Nürnberg, Egydienplatz 29
Nőiskola. Házitartás. Nyelvel. Zene. Ipari oktatás. Egy-
éves kurzusok. Penzionátus. Mérs. árak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein
Kempten
Allgäu
Legszebb, egészséges fekvés.
Lyceum. Nőiskola. Házitartási
iskola. Nyelvel. Zene. Mér-
sékelt árak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein
MINDELHEIM (BAYERN) Egészséges
fekvés. Középskola. Nyel-
vel. Zene. Háztartás. Mérsékelt árak. Prospektus.

Mädchen-Landerziehungsheim Schertlinhaus
BURTENBACH Augsburg
maillt.
Sudbayern
Alapítva 1895; 500 m. m. a. t. sz. f.

Institut der Englischen Fräulein
GÜNZBURG
A. D. DONAU
Lyceum. Nőiskola. Torna
és zenetanítónői képzés.
Házitartási iskola. Nyel-
vel. Kereskedelmi oktatás.
— Prospektus.

Nördlingen Ev. Házitartásiiskola
pensionátussal
(BAYERN)
Nyelvel. Iparművészet. Gimnázika. Olcsó árak. Diakonissák vezése alatt

Institut der Englischen Fräulein
Krumbach
Bayer
Lyceum. Házitartás n. Nyel-
vel. Zene. Sport. Csaldias. Szép
fekvés. Olcsó árak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein
WALLERSTEIN
BAYERN
Lyceum. Házitartás. Nyelvel.
Zene. Sport. Prospektus.

Egy orvos naplója
írja dr. Szerb Lajos

A véredényelmeszesedés diétája

II.

Attérve a szűkebb értelemben vett diétára, ennek is megvan a maga néhány arany szabálya, melyeket az évszázados tapasztalat szentesített és amelyekből eltérni nem volna okos dolog. De megvannak a maga néha csak napi értékű sallangjai is, melyeket felkap a divat, hogy nemcsakára a feladás tengerébe merüljenek. Emlékszünk-e még például, hogy egyebet ne említsek, a fokhagymakúra és a japángombára?

Az arany szabályok közül a legrégebbi a *vegetáriánus* koszt, melyet a véredényelmeszesedés arkánuma gyanánt ajánlottak. Tény az, hogy a nővényevő népek általában hosszabb életűek és sokkal kevésbé hajlanak a sklerózisra, mint a húsvolvók. Tény, hogy a kizárólag húsos és zsíros élőcskímó alig lesz ötven évnél idősebb. Tény, hogy a yoghurtot fogyasztó, húst nem is látó bolgár pásztorok közül kerülnek ki Európa legöregebb emberei. De nem folytatom, mert egy kőtetre való ilyen és hasonló adatot tudnék felsorolni a vegetarizmus mellett, melyek azonban ha jól szétbontjuk őket, mégsem teljes értékű bizonyítékok és főleg nem dogmák.

Kétségtelenül igaz, hogy az ú. n. kultúremberiség túlságosan sok húst fogyaszt, főleg áll az hazai viszonyainkra nézve és még inkább a mostani korszakra, mikor a hús oleosabb, mint a főzelék és gyümölcs. Bizavást koncedálhatjuk a növényevők táborának azt az igazságot, hogy mi valóságos idült húsmérgezésben élünk. Ez bizony ezer és egy szempontból nézve egészségtelen dolog. A kosztbeli húsfelesleget pedig elsősorban a sklerotikus sanyli meg. Tehát elsősorban az ő húsrációit kell csökkenteni.

De abszolúte nincs még bebizonyítva, hogy a hús még kis adagokban is elősegíti az elmeszesedés fokozódását és így nem is látom indokoltnak, hogy a húst a mi napi 2-3 húsos étkezéshez szokott emberünköt radikálisan és hirtelen megvonjuk. Erjük be azzal, hogy csak délből szabad húst ennie, megszabjuk, hogy napi adagja 10-15 dekánál több nem lehet, elkerüljük a nehezen emészthető és kivonatanyagokban dús húsfeleségeket, a kövér, a pácolt és füstölt húsokat, a zsigereket, kolbászféléket és hetenként tartatunk két teljesen hústalan napot is. Ha még hozzátesszük, hogy inkább a gyenge fehér húsokat adjuk, mint az ú. n. feketéket, úgy ez lesz körülbelül a helyes direktíva, melyen változtatni az esetenként mérlegelő orvosnak lesz a feladata.

A húsevés csökkentésének egyik nagy haszna lesz az is, hogy ezzel együtt *csökkentjük a szervezetbe bevitt konyhasó mennyiségét is*. Márpedig a sklerózis szempontjából ez igen fontos. A húsból természetétől fogva sok a só, elkészítése alkalmával még külön meg is sózzuk. Így ha kevesebb húst fogyasztunk, erősen közeledhetünk a sótalán kosztéhoz, mely igen előnyös a sklerotikusra nézve. A hal sóban szegényebb a többi húsnál és azért nagyon ajánlatos lesz a heti étlapon a húst 1-2-szer hallal helyettesíteni.

Hogy melyik lesz jobb, a kövér avagy a sovány húst! Mindenestre inkább a *soványabb* választjuk, mert a sklerózisra hajló embernek hízni nem szabad. Az ő szíve kiméltro szorul, nem volna helyes annak munkáját fokozni felesleges zsírrétegeknek a testre való felhalmozása révén. De ez volna még a kisebbik baj. Nagyobb baj az, hogy a hús a szívre is rákodik, még nagyobb pedig az, hogy magának a szívizomnak rostjai is zsírosan elfajulnak. Tehát az ilyen szervezetet ne hízzék, és ha már kövér, úgy le kell apasztani.

Ez a szempont már eldönti a tézistkérdést is.

Ha a beteg nem kövér, úgy a puffasztó, főleg az élesztős tésztaikon kívül mindet megengedjük, de a *hízásra hajlamosoknál a tészta minimumra csökkentjük és gyümölcsfélékkel pótoljuk*.

A gyümölcsnek igen nagy jövője van az arteriosklerotikus diétájában, mert egyrészt a sótalán koszt legkellemesebb reprezentáció, másrészt pedig csekély tápérték mellett is a jóllakottság érzését tudja kiváltani.

A nyerskoszt manapság oly hangos szektárisai a gyümölcs ezen két kiváló tulajdonságát ki akarják terjeszteni mindenféle nyers tápszerre. Eltekintve attól, hogy az ilyen radikális kosztváltoztatás éppen a sklerotikusnál különösen kockázatos, eltekintve attól, hogy az ilyen kosztolás legálább a mi égaljunk alatt ugyancsak elégtelen táplálkozást fog jelenteni, és nemcsak hogy gyors lefogyás, hanem rohamos elgyengülés is jár majd nyomában, mondom, mindezekről eltekintve, *számtalan példáját láttuk már annak is, hogy a nagy fűzelékfogyasztás direkt károsan befolyásolta a sklerózist*.

A mi embereink nagy többségének a gyomra, illetve bele abszolúte nincs beállítva a tömeges salátára, fűzelékre, nyers gyümölcsre. Pedig tömegeseket kell ezekből fogyasztania, hogy a jóllakottság érzését keltsék benne és ezt huzamosabb ideig fenn is tartásuk.

A sklerotikus különösen hajlamos bír a has puffadtságára, a legtöbbször még a rendes koszt mellett is sokat szenvednek tőle. Ha mármost a cellulózban oly gazdag növényi eledelkeket tömi meg magát, — pláne nyers formában — úgy belei annyira felfúvódnak és a hasat a mellkastól elválasztó rekeszizmot annyira feltolják, hogy ez nemcsak a tüdőt szorítja össze, hanem magát az amúgy is kényes szívet is nyomja és így rövid légzés mellé a legkínosabb szorongási érzések, sőt véredénygörcsök is járulhatnak.

Azt hiszem, ebből a szemszögből nézve a dolgot, már tisztában leszünk vele, hogy az *egyoldalú nyerskosztban* mi ugyan sosem fogjuk az örök ifjúság forrást keresni, akármily hangosan kürtölik is szét a világba a «táplálkozási reform» hirdetői. Mi ugyan még e jelszót magát is hamisnak tartjuk, hisz az ősember eredetileg nyersen evett mindent, még a húst is, míg egy erdőegés alkalmával rájött a sült hús ízére. Hát hol van itt a reform? Inkább a primitívhez való visszatérésről kellene beszélnünk. Aminthogy helyesebb is, ha az úgynevezett «természetes» táplálkozásnak nevezik ezt az — élettani eltérést.

A puffadás, felfúvódás által kiváltott hátrányokról szólva ne feledkezzünk meg a *folydékokkal való visszaélés* okozta bűnökről. Nem is szölok most a szesz italokról, hanem csak az ártatlannak mondott és gondolt vízről, teárról, levesről, kávérról stb. Egészen bizonyos, hogy a tea és kávéban foglalt mérgeknek az arteriosklerózisra való hatását túlbécsülik. *Határozottan helytelennek tartom, mikor a sklerotikusnál az ő megszokott napi egy csésze tejeskávét vagy teáját kerekén megvonják*. Az a minimális alkaloid, ami ebben foglaltatik, korántsem okoz annyit kárt a véredényekben, mint amennyire hiányozni fog az illető idegnek és emésztésének. Ha pedig a páciens sokat kávézik, próbáljuk őt a koffeinmentes kávéra szorítani, melynek íze éppen olyan, mint a nem preparálté. A teáról nem is szölok, mert nálunk igazán nem isznak erőset.

Ellenben nagyon alábécsülik a *folydék-mennyiség* fontosságát. Ezt azután nagyon nyomtatékosan kell hangsúlyoznunk. *Minden túlzás a bevitt folydék mennyiségében, akár kávéról, teá-*

ról, levesről vagy akár csak vízről is van szó, igen veszedelmes a sklerózis szempontjából. Ez az elmeszesedés diétájának egy mindenképpen bebizonyított sarkalatos pontja, melytől eltérnünk nem szabad.

Okos ember tehát lehetőleg mérsékelni fogja folydékbevitelét és ezt annál könnyebben teheti meg, ha kerüli a sós ételt és az erős fűszereket. Ha pedig inna kell, úgy csak annyit iszik, amennyi szomjúsága oltására éppen szükséges, mert a saanyagatásnak nincs értelme. Ellenben inkább gyakrabban iszik, apró adagokban, mint egyszerre sokat. Tudjuk, hogy nálunk fordítva járja.

Akinek pedig már van sklerózisa, annak eltiltjuk az üres, híg leveseket, a sok teát, a sört mint nagy folydékmennyiséget és főleg a szénssavval telített italokat, különösen pedig a pezsgőt, mely szénsavas is, hideg is. *A jéghideg és forró italok különösen ártalmasok*.

Mindezekből pedig mi a tanulság? A sklerotizáló való feltűnkben ne vonjuk meg magunktól az élet örömeit, de tartsunk bűles mérsékletet mindenben és akkor ez a *mindnyájunk közös sorsa, a véredények elmeszesedése csak késő vénségünkre fog bennünket elérni*. Azok pedig, kik már benne vannak, tartsanak szigorú önfigyelmet munkában és mulatságban, ételben és még inkább italban, szeszben és dohányban. Legyen gondjuk emésztésük rendes menetére és aludjanak minél többet.

De hogy minden egyes sklerotikusnak mennyit szabad ennie, innia, dohányoznia, stb. azt már igazán csak az orvosa tudja megmondani, aki ismeri az illető természetét.

Ez kérem a sklerózis egy kissé hosszúra nyúlt kiskatéja.

Sellheim professzor,

Németország egyik legkiválóbb nőorvosa buzgó propagálója a nők tornázásának. De még ő is figyelmeztet arra, hogy amily helytelen a női test elhanyagolása, oly veszedelmes a *gimnasztikával való túlzás*. Már pedig a modern nők férfias irányban való testkultúrája *határozott visszaélés a női szervezettel szemben*. Amit az is bizonyít, hogy a túlsportolt nők rosszul szűlenek és gyakori köztük a petyhüdt mellű. A rendszeres és okos torna, sőt a szelíd sportok ajánlatosak a nők számára főleg serdülő korban, de férfias, megerőltető *testgyakorlatok és nőtlenen sportmeknek nem nekik valóok és a faj megjavítására nem alkalmasak*.

Szabad-e gyümölcsre vizet inni?

Gyermekkorom emlékei közé tartozik az az anyai pofon, melyet azért kaptam, mert a szigorú tilalom ellenére gyümölcsre vizet ittam. Még jobban vésődött emlékezetembe az a hascsikarás, mely ezen engedtelenségem követő éjszakámat mozgalmassá tette.

Azontúl már tiszteletben tartottam a régi intelmet. Kinevették érte nem egyszer, azzal érveltek ellene, hogy mit árthat a víz, mikor a gyümölcsben magában is oly sok a víz.

Nos, a tudomány ma már kétségtelenül megállapította, hogy ebben is a mamának volt igazuk.

Ha egy hengerüvegbe friss cseresznyét tesszünk, fölébe vizet öntünk és az egész testünk hőmérsékének megfelelő melegben tartjuk, úgy nemcsak azt látjuk, hogy a cseresznye eredeti térfogatának kétszeresére nő meg. Ha erjesztőanyagokat is adtunk hozzá, úgy a duzzadás lassabban áll be, de mégis csak beáll.

Miután pedig rendszeres hideg vizet szoktunk a gyümölcsre inni, ez pedig a gyomor és főleg a bél mozgásait élénkíti, az én éjszakai kalandom tudományosan alapon is indokolt volt.

Közismert, hogy aludtjére vagy sörre ezen folyamatok még vehemensebb módon zajlanak le, mert az itt szereplő savak még jobban siettetik a gyümölcs duzzadását. A gyümölcsben sok a *pektinanyag*, ez felveszi magába a vizet, ropantul megduzzad, felfújja a beleket (ó-kálka), ezek feltolják a rekeszt s ezzel összeszorítják a tüdőt, szívet úgy, hogy az ember jóformán lélegzeni sem tud és mindenképpen cudarul érzi magát.

Ellenben a párolt gyümölcs pektinjé már duzzadt állapotban van és így a kompótra büntetlenül szabad vizet inni. Ez már csak izléstelenség. Ezért pedig tudvalevőleg nem jár büntetés.

Dreher „Vendégváro” keksz
már mindenütt kapható !!

HIREK

Erdély, 1933 február

Fekete éjszakák, kéztördelő hajnalok, átokreg-
gelek.

Ó, február!

Vergődve és kintólvá most mégis egy-egy pil-
lanatra megfényeskednek lelkünkben világod tűn-
dökletes fényei. Atzúgnak bennünk áradó folyók
és tavaszi, haza csúcsok csillogásai.

A végtelenség szárnyai emelnek újból kez-
dődő, nagy életrepülésre Erdély hóval fedett tájai
fölött.

A dermedtség pántjai még görcsösen szorit-
nak, a sötétség kupolái még felettünk árnyaloz-
nak, mint halálos sátrak, de a fűszag és virágszag
már bennünk él és bennünk lakoznak a fanyar
szelek hozta friss élettől színek.

A mocsári gólyahír már idelengeni lelkünkbe
rikítósrága lobogórga a Szamos-partról és a Ma-
ros, Ott, Küküllő vizei is zúgják már az újra in-
duló nagy élet dalát.

Ó, egészséges, szabad, világot és lelket betöltő
zúgás és áradás!

Ó, fénylő mars, életmars, aki ütemekre indulsz.
Zúgó és la'almas indulóval, ó, Te, aki köe-
legsz.

Fénylőbaid csattogását hallom a keserű napok
futásában.

Mit adsz e síró földön lévőeknek? Mit hozol?
Szívet gyógyítasz-e? Csepegtetsz-e irt égő, kink-
marta sebecinkre?

Vérző, lógó, kintzó vágyak repüljétek és
csapongjatok fel-alá, földtől égig, égtől fölfig.

Almok: mint nagy, fekete sasmadr, kinnzó-
tok szívünk, vajújátok be mérges karmaitok fájó
életünkbe, mely roskadozik nehéz küzdés bilin-
csében.

Fehér hegyek, kik álltok őzön mellettünk,
mint istenalkotta, gyönyörű bástyák, e kicsiny
sereg mindig újra lendüro, élet felé igyekvő nagy-
nagy dalát halljátok-e?

Minden hegy, mint egy megnőtt-megnőtt szív,
mint egy táhatalmasra kidagadt, eluralkodott
szerv a szervezetben, melynek immár az is fáj, ha
él, az is fáj, ha hal. Minden fűszál, mi kiserked
az erdélyi réten, mintha lelkünk idegpályája
volna, a virágok: életünk vérbelobbanó virága,
testünk: a föld fekete teste, a gyötört és megkin-
zott test, melynek immár az élet rezzenése is fáj,
fáj.

BARTALIS JÁNOS
(Alsókocsály.)

— Felhős, hideg idő. A Meteorológiai Intézet-
hez beérkezett jelentések szerint az időjárás európa-
szerte hideg. Finnországban ismét mínusz 30 fok
alá süllyedt a hőmérséklet. Nyugateurópában és a
Földközi tenger mellékén erős szelek, kiterjedt
havazások vannak. Hazánkban csak a Dunántúl
egyes részein voltak apró havazások. Erősebb —
mínusz 8—10 fokig terjedő — éjjeli lehülés csak
a keleti országrészekből jelentettek. Budapesten
vasárnap délelben a hőmérséklet 0 fok. Várható idő-
járás a következő 24 órára: Felhős, mérsékellen
hideg idő, kisebb havazások inkább csak a Dunán-
túl nyugati felében.

— Vasárnap nyílt meg a budai szépművészeti tár-
sulat építészeti kiállítása. Vasárnap délelőtt nyitotta
meg a Budai Szépművészeti Társulat építészeti kiállítá-
sát a Budai Klubban Harrer Ferenc, a székesfőváros
városépítő és fejlesztő bizottságának elnöke. A székes-
főváros ügyosztályai értékes díjakkal honorálták a ki-
állító építőművészeket.

— Vasárnap tenger körüli repülőútra indult a
»Gerle 13«. Vasárnap délelőtt feltengelyi órákor
indult el a mátyásföldi repülőtérrel Földközi tenger
körüli útjára a Műgyeméti Sportrepülőegyesület
110 lóerős kis sportgépe, a »Gerle 13«. Bányász Antal
és Bischitz Tibor, a sportgép pilótái, 1200
kilométeres útra készülnek. A vasárnapi meteoro-
lógiai jelentések nem voltak kedvezőek. Graz köze-
lében erős hávihar dühögött, a két magyar sport-
repülő azonban nem volt hajlandó elhalasztani az
útját. A »Gerle 13« körülr le a mátyásföldi repülő-
tér felett, majd pillanatok alatt eltűnt Szombathely
irányában.

— Pallavicini György ögróf külpolitikai interpel-
lációja. Ögróf Pallavicini György interpellációt jegy-
zett be: megkérdi a külügyminisztert a Gombös-kormány
négynaponi külpolitikájának eredényeiről.

— Göring visszavonta a centrum 600 lapját be-
töltő rendeletet. Berlinből jelentik: Göring biro-
dalmi biztos felfüggesztette a középpárt 600 lapja
ellen szombaton kiadott betöltő rendeletet, amely-
lyel a katolikus egyesületek felhívásának a köz-
léseért sustották a középpárt lapjait. Vasárnap
delelőtt Marx és Voelke a centrum nevében nyilat-
kozatot tettek, amelyben teljes elégtelt szolgál-
tattak a kormány álláspontjának.

— Házaság. Gergely Márta és dr. Mezei Rezső e
hó 19-én házasságot kötöttek. Tanuk voltak: Kálmán
Henrik kincstári főtanácsos, vezérigazgató és Hajós
Alfréd kormányfőtanácsos, építészernök. — Dr. Kass
Béla ügyvéd, Budapest székesfőváros tisztii ügyészségé-
nek fogalmazója és Lutyén Erzsébet, vasárnap délelben
tartották esküvőjüket a Ferencendiek budai plébánia
templomában. — Gyöngyösi Somogyi Béla, a máltai lo-
vagrend tb. lovagja, idősb Somogyi Béla es. és kir. ka-
marás és báró Ivánka Mária fia, vasárnap vezette ol-
tárhoz a bükkösdi kegyúri templomban kisjeleneti és
megrefalvi övezgy Jeszenszky Ferencné leányát Máriát.

— Február 27-én tárgyalják a szándékos em-
berölés kísérletével vádolt Kovács László ügyvéd
bűnügyét. Nagykanizsáról jelenti A Reggel tud-
dósítói: Kovács László dr. ügyvéd mult év ok-
tóberében éjjel 11 órákor családi háborús-kodas
következtében rálőtt az ucaán a bridzspártról
házatörő Komor Ferenc tüzérorngyára. Az ügy-
védet, akit az ügyészség szándékos emberölés kí-
sérletével vádol, előbb letartóztatták majd 10 000
pengő óvadék ellenében szabadlábra helyezték. A
nagykanizsai törvényszék most február 27-re
lüzte ki az ügyben a főtárgyalást.

— Több miniszterelőlt kosarat adott Roose-
veltnek. Washingtonból jelentik: Glass demokarta
szénator, akinek Roosevelt felajánlotta a pénzügyi
tárcát, azt kerekén visszautasította, mert ellenzi
Rooseveltnek azt a tervét, hogy bevezeti az »ellen-
örzött inflációt. Cutting progresszív republikánus
szénator, akinek a belügyi államtitkárságot kí-
náalta fel Roosevelt, szintén kikosarazta az elnököt
azzal az indoklással, hogy szénator kíván ma-
radni.

— Ruhát cserélt az OTI fürdőjében, letartóztatták.
Bauer Gyula sofőr az Országos Társadalombiztosító
Intézet székházában levő fürdőt használta és amikor
visszatért a kabinba, saját ruhája helyett rongyos ölt-
özéket talált, amelyben K. E. monogram volt és a
Breitner tánciskola jelvénye. A rendőrség hamarosan
kinyomozta, hogy a foszlott ruha Knauer Ernő 27 éves
asztalossegédé, aki ugyancsak az OTI fürdőben volt és
a kabinba előbb tért vissza, mint Bauer, akinek a ru-
háját magára vette és a sajátját hagyta ott helyette.
Knauert vasárnap letartóztatták.

— Vasárnap közgyűlést tartott a Lipótvárosi Kasz-
nó. A Lipótvárosi Kaszinó vasárnap tartotta ötven-
dik évi közgyűlést, melyen Márkus Jenő elnökölt, aki
kegyeletel szavakkal emlékezett meg Apponyi Albert-
ről. Javaslataira a kaszinó az elhunyt nagy államférfii
emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg.

— A harcias koesmárosné és a csapos rátámadtak
a fináncokra. Szombaton este polgári ruhás pénzügy-
őrök jelentek meg Sturcz Gyuláné Dobozy uca 27. sz.
alatti vendéglőjében, mert a vendéglősné és Róth Sán-
dor csapos ellen az a feljelentés érkezett, hogy cigá-
rettával kereskednek. Sturczné és Róth a pénzügy-
őrökre támadtak, nagy lármá kerekedett, majd a sér-
tegetéseket teljeslegességgel követték: a harcias koesmá-
rosné és csaposlegénye ki akarták verni a fináncokat
a helyiségből. Végre rendőri segítséget kaptak a pénz-
ügyőrök, Sturczné és Róthot bevitték a főkapitány-
ságra, ahol letartóztatták őket hatóság elleni erőszak
miatt.

— A vasárnap öngyilkosai. Vasárnap felakasztotta
magát Garay uca 9. szám alatti lakásán Wolly József
60 éves borbelymester. Meghalt. — Halom út 12. szám
alatti lakásán szénrázzal követelt el öngyilkosságot
Schuschits Lajos 23 éves tefelédmester. Kórházba
vitték.

— A Kamara ötödik hétre prolongálta Stefan Zweig
nagyszerű filmjét a Vágyak éjszakáját.

— Motorkerékpáros balesetek. Vasárnap a Budafoki
út és Szent Imre hereg útja sarkán robogott át mo-
torkerékpárján Kosza Endre 24 éves egyetemi hall-
gató, ismert motorversenyző. A gép elesésköz, felborult,
Kosza a fején sérült meg és ugyanakkor elütötte Lóvi
Máriát, aki ugyancsak a fején szenvedett könnyebb sé-
rüléseket. — A Budakeszi út és a Tündérlak uca sar-
kán felfordult Prokolténi Rezső motorkerékpárra. Pro-
kolténi súlyos sérüléssel vitték kórházba.

— Halálozás. Hétfőn délután 3/3 órákor kísérik
utolsó útjára az érdi temetőbe dr. Meller Izsót, a fő-
városi ügyvédi kar régi, érdemes tagját. Temetése
előtt délelben 1 órákor a Kerepesi útr. temetőben tar-
tanak gyászszertartást. — Vasárnap rövid szenvedés
után meghalt Székely László nyugalmazott főszolgá-
bíró. Országoszerce ismerték a népszerű Székely Laci,
akinek mindig fiatalos, vidám, mulatós jökedve sok bar-
rátjának fog hiányozni. Kedden temetik a nyírbö-
gányi temetőben. — Pollák Henr k. (Vörösmarty u. 2.)
f. hó 18-án 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn
d. u. 4 órákor lesz a rákoskeresztúri izr. temető ha-
lottsázházában.

— Pau'er Ákos választották meg vasárnap a klasz-
szikus Műveltség Barátai Egyesületének elnökévé. A
Klasszikus Műveltség Barátainak Egyesülete vasárnap
közgyűlést tartott a Tudományos Akadémián. György
Tibor államtitkár elnöki megnyitója után Horvath
Endre a titkári jelentést, Fimmel Aladár a pénztári je-
lentést terjesztette elő. A tisztújítás során Pau'er Ákos
egyetemi tanárt választották meg az egyesület új elnö-
kévé. A lelkő Praznoszky Iván meghatalmazott minisz-
ter lett. Az új elnök széköfoglaló beszéde után Huszti
József egyetemi tanár tartott előadást. »A modern élet
és a humanizmus címmel.

— A hádosok és szerelők polgári vezetőségét kíván-
nak az Ipartestület élére. Vasárnap délelőtt a Badosok
Szerelők Ipartestülete a sítőiparosok hársfaucaai székhá-
zában gyűlést tartott, amelyen egy polgári érdeklő
vezetőség megválasztásáról halározta el. A többszázfőnyi
közönség szűköfölség megöltötte a nagy termet és Zimmerman
Dezso fővárosi bizottsági tag elnökéke való megválasztása
mellett tüntetett. A gyűlést Spitzer elnök
nyitotta meg, utána Zimmermann programbeszédében
sötét színekkel esetele a szerelőiparosság harcát a köz-
üzemek és a kontárok ellen. Edőggi sikörök: a 191 köző-
26-ra apadt Müller Antal képviselő. Nagy Antal és Zala
Zsigmond fővárosi bizottsági tagok után Bródy Ernő
képvisele beszélt. A versenytárgyalásokra — mondotta —
a szerelőiparosok a legnagyobb lelkiismeretességgel ké-
szítik el ajánlataikat és a döntés gyakran olyan köz-
üzemeket itél oda a munkát, amelyek részt sem vett a
versenytárgyalásokon. A város az adósok filléréből a
saját polgárai ellen vezet itróhadjáratot!

— »Lesz-e háború? A Nemzeti Demokarta Párt te-
révárosi szervezete szombaton este tartott pártvés-
ráján Felek Győza »Lesz-e háború? címen tartott elő-
adást és kifejtette, hogy a legutóbbi évek eseményei
után bizik a háborús veszélyeknek háború nélkül el-
mulásában. Az előadás után Vázsonyi Vilmosné, Ro-
senek Miksa, Gáspár Filőp és Zala Zsigmond szólat-
tak fel.

Mély bánatunkban meglört szívvel jelent-
jük, hogy a legjobb hitves és anya

Kolos Mihályné

szül. Blau Jólia

febr. 16-án hirtelen elhunyt. Temetése ma,
20-án d. e. 11 órákor lesz a rákoskeresztúri
izr. temetőben.

Kolos Mihály férje, Barta Károlyné Kolos
Irma, Kolos Margit, Kolos Emma leányai,
Barta Károly, veje, Balassa Miklós és özv.
Vogl Józsefné szül. Blau Emilia testvérei,
valamint rokoniak.

Az Erdi Göztégla-és Agyagarugyár
Révésznyártárság, igazgatósága, felügyelőbi-
zottsága és alkalmazottai fájdalommal tudat-
ják a vállalat elnökének

Dr. MELLER IZSÓ

ügyvéd úrnak

e hó 17-én történt elhunytát.

A Megbaldogult földi maradványait ma,
hétfőn, február hó 20-án déli 1 órákor a Ke-
repesi-úti régi izraelita temető halottasházá-
ban megtartandó gyászszertartás után kísér-
jük az érdi izraelita temetőbe ahol 3/3 órákor
helyezzük örök nyugovóra.

Az Elhunytban vállalatunk megalapító-
ját, mindenkori bőles irányítóját vesztettük el.
Emlékét soha el nem múló kegyelettel
fogjuk megőrizni.

Király Színház
minden este
Kadétszerelem

DARMOL
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ
enyhé, biztos, ártalmatlan.

ANDRASSY ÚTI SZÍNHÁZ

Pénteken először:

„Tisztelet a kivételnek!”

Boross Elemér vígjátéka 5 képből

„Nem érdemes nőnek lenni“

Halász Imre vígjátéka 3 képből

**Nyilvános főpróba
csütörtökön este 9 órakor**

Jegyek a pénztárnál

— Vasárnapig egyetlen kollégája nem látogatta meg az öngyilkos színésznőt. Vasárnap délután még félig öntudatlanul vergődött az öngyilkosok természetében. **Kolos Margit**, a Bethlentéri Színpad fiatal színésznője, aki pénteken megmérgezte magát, közvetlenül az anyja halála után. A 96-os kórterem nyolcadik ágyán nagyon nyugtalanul tölti az órákat a nagybeteg, aki lázdeliáiban folyton a színpadról beszél. Képzeld — ahogyan már hónapok óta képzelődött — hogy a színháznál elhíde-gültek tőle, nem szeretik, nem állnak szóba vele. A látszat mindenestre a be-

Kolos Margit

Yegnek ad igazat: péntektől, amikor behozták a kórházba, vasárnap délután négy óráig senkinek sem jutott eszébe a kollégái közül, hogy meglátogassák... Vasárnap megérkezett vidékről a nővére. Ez borzasztóan felizgatta a beteget, félőráig tartó sírógörcsben fonódott össze a testvérével. A délutáni órákban végre megjött az első kolléga: **Fekete József** igazgató, aki igyekezett megnyugtatón **Kolos Margitot**, hogy a színházban szeretettel várnak rá és nemcsakára ismét játszani fogja diadalmas szerepét: **Ruchelét**, a kétszázadik előadás felé tartó **Timosában**. Az igazgató látogatása volt a luminál és az idegzsavar legjobb orvossága... A nagybeteg megnyugodott és talán nemcsakára visszatér az életbe — a színpadra.

— **Vay Kázmér** a Kúria előtt. Kedden kezdi tárgyalni a Kúria **Oswald-tanácsa** **Vay Kázmér** bűnügyét. A tárgyalás három napra van tervezve. Tudvalevő, hogy a törvényszék **Szemák-tanácsa** a belügyi építkezések panamaperében több vádlottat elítélt, de **Vay Kázmér** miniszteri tanácsost felmentette. A budapesti ítéletábra **Gadó-tanácsa** az ítéletet megváltoztatta és **Vayt** egyévi fogságra ítélte.

— **Leszúrta a mostohafiat.** **Kecskemétről** jelentik: A Márinhergen véres családi dráma játszódott le. **Szabó György** földműves öszezszólukozott 23 éves mostohafával és diszenölés késsel több szúrás ejtett a **fatalember**re. A fiú kitömolygott az utcára, ahol összeszett; a járőrök találták meg nagy vértócsában. A mentők **halálközeli** állapotban szállították a kórházba.

— **800 kiállító cég** jelentkezett már a **Nemzetközi Vásárra**. A május 6-án megnyíló **Nemzetközi Vásárra** már eddig 800 kiállító cég jelentkezett és lefoglaltak 9000 négyzetméter területet. Más években sokkal kevesebben jelentkeztek február közepéig: hiszen a vásár megnyitására két és fél hónap idő van még! A vásár helykielégítési munkálatai e hétfőig indulnak meg. Valószínű, hogy az idén sokkal több lesz a résztvevő, mint tavaly, amikor 3100 cég jelent meg a vásáron.

BABONA

A weekend korszakában egy tavaszi reggel az [országtól] Eszeveszett rohadásban a volán mellől azt kérdezte: Az akkori fiú: hova menjünk? Kezemből volt a [térkép]

S a szemem megakadt a városom, melyet annyszor [díktáltam be] Ezerféle hivatalos helyen s amit nem ismertem, Csak annyit tudtam róla: ott születtem. Balassagyarmat! Mindössze hatvan kilométer; Annyit megér, oly szép az idő, menjünk oda, Féléves voltam, amikor onnan elkerültem. Hé bácsi! Hallja asszony! Merre kell befordulni A Madách-uccához, szemben a törvényszékkal? A sarkon a második volt a mi házuk.

Ma is emlegeti az édesanyám, Ilyet a régiék nem felejtették. Ide jött férjhez szinte gyerekéssel. Ez lenne az? Ez a kis földszintes? Alig tenyérnyit [az ablakok]

Csak pár lépés a toronc, arasznyi a kert, dűledező [a filagória], Semmi se él már, csak a virágzó orgonabokrok S a napon sütkérező kutya. Ez a dohos kis lyuk volt a hálószoba? Itt sürgött-forgott Káposztásiné, A mindentudó vidéki bába, amikor a világra [jöttem]

Aki — ó szüzi raffineria — mézzel kente be a szám, Hogy kívánja a csókokom az eljövendő völegény... Más férfira hogy is mert volna gondolni szegény?! Nem sejtette: van babona, ami sorssá válik. Hamar megkeseredik a családoknak szánt méz! Hogy milyen messzi az út Gyarmattól a nagy- [világ]

S mennyi minden az, ami közben odavész... SACY VON BLONDEL

— **»Ha a polgárság aktívabb és szervezettebb volna, a panamákat csirákjukban lehetne elfojtani!«** A **Magyar Polgári Blok** vasárnap tartotta első rendes ülését új klubhelyiségében. A bevezető előadást **Nagy Lajos** tartotta. A **borházak panamá-ját** a magyar portermelés pártolásának ürügye alatt, az **Imperial olajpanamáját** a magyar ipar-pártolás jegyében indították utnak, — mondotta — hogy végeredményben súlyosan károsítsák azokat az érdekeket, amelyeknek az istapótlásos vállalkoztak. **Ha a magyar polgárság kellő szerve-zettséggel rendelkezne, az ilyen panamákat már csirákjában el lehetne fojtani.** **Nagy Lajos** előadása után **Berecz Sándor** szólalt fel, aki arra mutatott rá, hogy a polgárságra csak úgy virradhat jobb jövő, ha aktívabban és szervezettebben vesz részt saját sorsának irányításában. A klubestét **hangver-seny** fejezte be, amelyen **Sas Erzsébet** operae-kesnő **Endre Béla** zongoraművészes kísérlete mel-lelt operáriákat és dalokat adott elő.

— **Rádióarsang.** Európaszerte minden nemzet és álarcos és jelmezcs bálók eserin próbálja a sivar hétköznapot elfolytani. **Stockholmtól** Rómáig, **Madridtól** Berling mindentűn táncolnak, a zenét a rádió hullámai szétviszik az egész világra. Az 5+1 lámpás 700-es Orion-rádiót otthonunkban hallgatgatjuk. Európa karneválját, tánczenét szolgáltat és az egész családot években át szórakoztatja.

— **Ma kerül a Schadt-tanács elé a Mátravidéki Szanatórium ügye.** Ma, hétfőn tárgyalja a **Schadt-tanács** a sokat emlegetett **Mátravidéki Szanató-rium** körül keletkezett egyik bűnügyét. A vádlott **Sprentel Gyula** építész, akit **csalás kísérletének** büntetvével vádol az ügyészség. **Jendrassik Alfréd** építésszámérnök, nyug. h. államtitkár ellen eljötték a vádat és **Jendrassik három hónappal ezeltől meg is halt.** 1928-ban versenytárgyalást hirdetett a nép-jölési minisztérium a Mátravidéki Szanatórium építési munkálataira és az árajánlatokat **Jendras-siknak** adták ki reviziora, mert a tervezést is ő végezte. **Sprentel Gyula** építész, aki alkalmazzotta volt **Jendrassiknak**, a vádirat szerint **Fijavította** az árajánlatokat, a **Gabler, Száva** és **Knuth** cég ajánlatát drágábbra hamisította azért, hogy a pá-lyázatot a **Bründl János** cég nyerte meg.

— **Megette a közönség a szakácsok vasárnapi kiállítást.** A **Magyar Szakácsok Köre** vasárnap reggel 9-10 este 9-ig a **Vadászkürt-szállóban** **»Szendvics-kiállítást»** rendezett, hogy a Bécsben ez év áprilisában kez-dődő szakácsverszeti kiállításon való részvételhez az anyagiakat előteremtse. **Gundel Károly** nyitotta meg a kiállítást, majd **Alexander Spörk**, az osztrák szakács-szövetség elnöke, **Ferenc József** eszázár és király utolsó udvari szakácsa üdvözölte magyar kollégáit és meg-hívta őket a bécsi nemzetközi szakácsversenyre. A ki-állításon váratlan nagy sikere volt, délután 2 óráig közel 5000 személy váltotta meg az 50 filléres belépő-jegyet. A kiállított szendvicsek egy része darabonként 50 fillérről eladó volt, a közönség azonban megroha-mozta a gyönyörű szendvicseket s két órára megette az egész kiállítást, mintegy 4000 darab szendvicset, úgy-hogy a rendezőség kénytelen volt becsukni a kiállítást. Valóságos szendvicsremekművek voltak kiállítva, töb-bek között szendvics formájában kiállították az egész kormányt (ez a tél szendvicsét egy ellenzéki képviselő vásárolta meg), láttuk a francia kártya minden kártyáját szendvics alakjában, egy szakács a vármegyék címeivel díszítette a szendvicsét. Érdekes, hogy e szendvics-tömeghez több mint 400 pengő értékű szarvas-gombát, 400 pengő értékű tengeri rákot és 500 pengő értékű libamáját használtak fel. A kiállításon a főváros szállodáinak, sanatóriumainak, nagyobb éttermeinek, valamint a főúri konyhák szakácsmesterei állították ki az általuk elkészített szendvicseket, többek között **Vary Lajos** (Vadászkürt), **Kranicz Viktor** és **Rehberger Elek** (Gundel), **Heinrich Antal** (Hugvári), **Kis Pál** (Duna-palota), **Portobányi István** (Carlton), **Frigyes főherceg** főszakácsa, **Schorghoffer Ottó**, **Bereczky László** (János-sanatórium), **Ermengildó Testen** (Nemzeti Kaszinó), to-vábbá az **Esterházy** húsárúgyár, a **Szász** sonkagyár, a **Gerbeaud**, az **Oroszy** és a **King cukrászai**.

— **Erköletes merénylet után megölték egy lányt.** **Debrecentől** jelentik **A Reggel** tudósítói: Vasárnap hajnalban a esendörök egy női holtes-tet találtak a hortobágyi Lütökép-csarda közelé-ben. A nyomozás megállapította, hogy a holtes-tet **V. F. Á. Mária** 18 éves, eleki leányul azonos. A boncolás kiderítette, hogy ismeretlen tettesek me-rényletet követtek el a lány ellen és aztán meg-ölték.

— **Somogyi és Baesó sirjánál emlékülnepepély volt vasárnap.** A szociáldemokrata párt vasárnap emlékül-nepepélyt rendezett **Somogyi Béla** és **Baesó Béla** sirjánál. A többszázfőnyi tömeg előtt **Kabók Lajos** képviselő mondott emlékbeszédet. A metőbő és környékére na-nyon sok rendőrt vezényeltek ki, de a karhatalom be-avatkozására sehol sem került sor.

— **Romániában újabb 140 embert tartóztatott le a rendőrség.** **Bukarestből** jelentik: Románia leg-nagyobb ipari gépöntőjaiban a rendőrség újra tö-megesen tartóztatotta le a kommunisákat. **Egyedül** **Constanában** 70, **Csernovitzban** 40, **Désen** 30 letar-tóztatást fogantatosított a rendőrség.

• **Amikor Chaplin sirt.** **Chaplin**, a film vilá-g-hírű nevetelője az életben igen komoly ember, akit sohasem látni Hollywood fényes külsősé-gyekkel megrendezett eseményeinél. **Csak igazán kiváló filmprodukciók bemutatására megy el**, ilyenkor aztán valósággal megrohanják a r por-terek. Az **American Echo** legújabb száma közöl egy ilyen premierinterjúját, amelyet **Chaplin** az **»Édesanyám»** című Fox-film hollywoodi bemu-tatója után adott: **»Nem vagyok híve a jelzők-nek, — mondotta Chaplin — a nagy szavak már elkoptak de az »Édesanyám» olyan eseménye volt életemnek, amelyet nem lehet elfelejteni.** Sokat nevettem a derűs jelenetekben, de őszintén megvallva, igazán a film drámai hangulata ra-gadott magával és nem szégyellem bevallani, hangosan zokogtam.»

• **A Grand Hotel »hollywoodi premierje»** **Buda-pestben.** Csütörtökön este tíz órakor lesz **Buda-pestben** az első **hollywoodi filmpremier**. A **Rádus** mutatja be **hollywoodi** külsőségek között az íci legnagyobb **Metro-Goldwyn**-filmet, a **G. and Ho-tel**. **Vicki Baum** regényének **Greta Garbo** játssza a főszerepét, a többi öt nagy szerepet is olyan sztár játssza, aki egyedül is eseményt jelent, ha egy film főszerepében fellép. A **Rádus** nagy pre-mierje a **hollywoodi estélyi ruhában**, az urak pedig **frakkban** vagy **szmokingban** jelennek meg. A **Rádus** előcsarnokában mikrofont helyeznek el és innen a rádió egyik legkedveltebb riportere kon-ferálja a meghívott közönség felvonulását és **»helyszíni interjúkat»** csinál az előkelőségekkel. A nézőtérén és az uccán hangszórók közvetítik majd ezt az érdekes helyszíni riportot.

Budapest legújabb szenzációja a Labriola Színház új olcsó egységárai

Népszerű helyárok a Fratellini előadásokra
február 20-tól 28-ig

Hétköznap este	Szombat este és vasárnap
Klub- és páholyülés..... P 2.—	Klub- és páholyülés..... P 2.50
Földszinti ülőhely..... P 1.50	Földszinti ülőhely..... P 2.—
Erkélyülés..... P 1.—	Erkélyülés..... P 1.—

Kedd délutántól kezdve minden délután 4 órakor előadás teljes esti műsorral 1 pengős helyárral

Délután minden jegy 1 pengő

Biztosítson magának jó jegyet elővételben a színház pénztáránál. Aki előbb jön, jobb helyett kap.
Csütörtökön d. u. 3 órakor ifjúsági előadás: A kis lord

Reggeli levél

A Burgszínház Romeója és a döblingi Júliák

Bécs, február 19.

Hetedik napja ül vizsgálati fogságban Lohner Alfréd, a Burg jeles, fiatal szerelmes színésze, akit azaz vádoltak, hogy illetlenül viselkedett a döblingi leánygimnázium néhány fiatal, sőt fiatalokú növendékével. A színész a gimnázium igazgatója, Much egyetlen tanár felesége jelentette fel, aki egyik figyelmetlen növendékének tankönyvében megtalálta Lohner fényképét, amelynek hátlapján egy egő szívben titokzatos hieroglifikus alatt négy kisleány neve ragyogott arany léntával leírva. Néhány perc alatt kiderült, hogy a négy döblingi kisleány Lohner imádatára egyesületet alapított, amelynek »A. L. B.« (Alfred Lohner-Bund) volt a neve, magukat Lohner menyasszonyának nevezték és nagy strász-riás közepette beavallták, hogy többször fent voltak Lohner lakásán is, akivel csókolóztak. Az igazgató rohant a rendőrségre és feljelentette Lohner, anélkül, hogy a gyermekek születéséről értesítette volna, így pattant ki a botrány, amely Bécest a francia ultimátum s a kormányválság egő kérdései mellett is rendkívüli mértékben foglalkoztatja, hogy ne mondjam: egyenesen izgalomban tartja. Tudnivaló ugyanis, hogy a fiatal Burg-színész Bécs legkíméletesebb kedvencei közé tartozik. Tehetséges, szorgalmas, komoly fiatalember, akit a Burg legnagyobb reményeinek tartanak, innáig pályáját, rajongója Duse-nak és Schumannnak, — a lakása tele van

Lohner Alfréd

Duse fényképével és Schumann zenedarabjaival, amelyeket Bécs legfinomabb estélyein szinte szerelmesen interpretál, — jó kolléga és jó gyermek, aki báványozza szüleit, művész és gentleman, a fantasztik, a rajongók fajtájából való, akit a materiális kor ritka példányaként — fiatal koradacára: Lohner 31 éves — Bécs tisztel, szeret és megbecsül. Negyvenéves bécsi tartózkodása alatt legalább ötven emberrel beszélt, — idegenekkel és érdeklődőkkel — részletekreméndon, a Lohner-afférről, de ki kell jelentenem, hogy egyetlen olyan emberrel nem találkoztam, aki ne a legszöbben beszélt volna »Alfréd-ről, — ahogy Bécs a Burg Romeóját becézi...

A rendőrség a döblingi leánygimnázium igazgatójének feljelentését eleinte diszkréten kezelte. Kihallgatták Lohner, akit elmondotta, hogy az A. L.-Bund-ról tudomása volt, a gyermekekkel szülei házában, társaságban ismerkedett meg, velük, szülei tudtával és beleegyezésével többször volt sétálni is és megfelel a valóságnak az is, hogy a leánykák a lakásán is felkeresték, virágot és cukrot hoztak neki s ő elbeszélgetett velük, meg is csókolta egyiküket, másikat, mert a rajongó gyermekek erre kértek, de minden egő gyönyörűt érlelesen elhárított magától. A megejtett rendőrvosi vizsgálat valóban Lohner igazolta, de az ügynek ilyen, a síma elintézés minden reményével keveset stáduimában jelentkezett az Akadémia-theater-nek egy diszletmunkása, akit elmondta, hogy néhány hónappal ezelőtt Lohner behívatta az öltözőjébe a színházban statisztáló tizenéves leányt s híbben látták a kulcslyukon keresztül, hogy Lohner hiányos öltözködés tartózkodott a kisleány társaságában. Akkor nem akart feljelentést tenni, mert kímélni akarta a leányt, most azonban megteszi a feljelentést.

A rendőrség Lohner erre a vallomásra a 128. paragrafus alapján letartóztatta. Ez a paragrafus az úgynevezett »Schändungsparagrafus«, amely a 127-es, az úgynevezett »Entehrungsparagrafus« szemben, akkor is letartóztatást ír elő, ha a 127-es paragrafusban foglalt súlyosabb büncselekményt nem is követés el, ez a szerényebb paragrafus megelégszik olyan kisebb jelentőségű cselekedettel is, amely — teszem azt — tánc közben, vagy pályaudvari búcsúzkodás közben is, minden büntetőjogi következmény nélkül követhető el. Lohner mögött tehát, a 128. §. alapján, becsukódott a Landesgericht fogházának cellájába.

Mit tett Lohner, mi a büne, miért tölti estét a Burg színpada helyett, amelyen Sasmann »1848« című darabjában a fiatal Ferenc József császárt alakította, a bécsi Markó utcában — ennek próbáltam Bécsben utánajárni.

A Prinz-Eugen-Strasse egyik előkelő házában, a volt Páffy-palotában, amely most egy Széchenyi grófnő tulajdonosa, lakott a Burgszínház letartóztatott amozója. Az első emeleten bérelt két szobát, az egész első emeletet elfoglalt nagy lakás tulajdonosnőjével, előtte egy Wersbach grófné, Ferenc József volt adjuvánsának özvegye lakott itt abérletben, a falon még ott van a grófné életnagysági portréja, a szemközti levő falon egy másik életnagysági festményen Wersbach altábornagy látható Ferenc Józseffel egy hadgyakorlaton. Kis, karcsi, aranyozott bútorok a szobában, két chaise-longue, egy kisebb és egy nagyobb, ez volt Lohner fogadósobája. Ebből nyílik a háló- és dolgozószobája, amely sokkal puritánabb: néhány komolyabb bútor, íróasztal, rajta néhány könyv és kinosan elrendezett íratok, kották, folyóiratok. A falakon Duse-nak négy gyönyörű, eredeti fényképe, az egyiken olyan, mint egy fiatal római harcos, habercosorúszérien felrakott hajfonat-frizurájával, vállán át hajított tógaszőnyegében. A fénykép Amerikában készült Duseről, a Fifth Avenue 574. szám alatt levő francia Dupont műteremben. Es Schumann arcképe és Kainzé és Lord Byroné. A könyvszekrényben Ibsen, Shakespeare, Hebbels, Grillparzer, Gottfried Keller művei. A háziasszony és Lohner egy réletlenül jelenlevő barátja készségegyel álbiák rendelkezésemre. Előbb a háziasszony beszél:

— Uram, megvagyok rendülve. Hígyje el, ezek a kölykök nem hagyják élni, formálisak ostrom alatt tartották, ha valamit a szemérem lehetne veim szegénynek, úgy az legfeljebb csak az lehet, hogy nem védekezett elég energikusan ellenük. Egy héttel ezelőtt korán reggel itt volt egy fiatal leány, Lohner kereste, a szobálynem akarta beengedni. Erre a »Fratz« kijelentette, hogy ő pedig addig nem megy el, amíg Lohnerrel nem beszélt, majd leül a lépcsőházban a köre, legfeljebb meghül, tüdőgyulladását kap és meghal, s akkor ez a Lohner lelken fog száradni. Ezt jelentették Lohnernek, akit felkelt, magára kapott valamit és kijött a halba. A leány három szál rózsát adott át neki s kérte, hogy bemehessen a szobájába, ez lenne élete legboldogabb pillanata. Lohner beengedte, mire a leány sírva fakadt, hogy ő halálisan szerelmes Lohnerbe. Lohner erre leszádta és megfenyegette, hogy bedrúlja a szüleinek. Mire a leány nevetve azt felelte, hogy az anyja tud a látogatásról, ő adta a pénzt a virágra is, mert meysajnáldta, hogy ilyen szerelmes Lohnerbe. Lohner aztán néhány barátságos szóval a leánykát kiadta.

— Szülei jelenlétében tegeződött ezekkel a leánykával — folytatja a barát —, akik gyakran olyan tolatodók voltak, hogy a kávéháza ablaka alatt lesték Lohner és csapatostól mentel utána az utcán. Iskola végzetével szaladtak fel a lakására, nem volt nyugta fölük. Az egyik leány azt vallotta a rendőrségen, mikor megkérdeztek tőle, hogy Lohner milyen hatást tett rá, hogy: erotikus! Nincs tíz perce, hogy a koronatanú, annak a bizonyos ösletelmunkásnak a leánya, idelefontott és érdeklődött Lohner iránt, majd sírva fakadt a telefonba, hogy miért vallott ellene. — »Armer Alfréd« — mondotta sokogva és átkozta magát.

Megmutatták Romain Rolland levelét, amelyet Villeneuve-ből írt Lohnernek január 28-án. »Mon cher Jan Jaques, — kezdi Romain Rolland a levelet (Lohner játszotta ugyanis a Burgban a »Leonidd« főszerepét) — sajnálom, hogy nem lehettem ott a premiéren és nem csodálhattam meg az ön Jan Jaques-ját, amelyről oly rajongva ír nekem... A fiatal Lohner Kainzot, Moinsit isentitette, Duse képhöz imádkozni szokott és Lord Byron verseit könyv nélkül tudta... A bűnügyi rendőrség főnöke, Barber udvari tandcsos kissé barátságatlanabban nyilatkozik:

— Nem én vezetem a vizsgálatot, hanem a wieden kapitányság, ennél fogva az ügyről hivatalosan nem is nyilatkozhatom. Lohmert a 128-ik paragrafus alapján tartóztatták le, — »Allerdings ist es eine Schweinerei: mert mégsem valószínű, hogy a 13—14 éves leányok csábították el a 31 éves Lohner...«

— Az orvosi vizsgálat, udvari tandcsos úr... — Igen, ez igaz. De éppen elég, amit Lohner úr a gyerekekkel egyébként művelt...

Bécs egyik legelőkelőbb ügyvédje, Siegfried Türk professzor védi Lohner. Ma érkeztek meg a szülei Baséból, — Lohner svájci állampolgár, — az apja árvaszéki bíró. Egyszerű emberek, kétsébe vannak esve. Türk prof. szereste fél kilenckor fogad a lakásán, egész nap a Lohner ügyében lódat-futott. Kimerülten ad interjúját:

— A hatóságok meghatóan óvatosak voltak mindaddig ebben az ügyben, amíg a döblingi Kis úri leánykák voltak előtérben s az volt a véleményük, hogy fejlődésben levő leánykák tömegszühöziséről van szó, akik valótlanságokkal hengezték el egymásnak, mert hiszen olyan is volt közöttük, aki azt mondta, hogy viszonya volt Lohnerrel, amit a vizsgálat megdőfolt. A letartóztatásra a színpadi munkás leánykának vallomása szolgáltatott okot. Nyolc napja egyebet sem teszek, mint hogy ennek a leányknak az előéletére vonatkozólag gyűjtök és gyűjtetek adatokat és mondom, hogy ezek az adatok a kasszonyra nézve egycsen megsemmisítők. A Burgszínház tagjai és hivatalnokai, munkások és öltöztetőnk valják, hogy ennek a leányknak a vallomása szavahihetőség tekintetében erkölcsi okokból nem is jöhet számításba! Kihallgattam a döblingi leánygimnázium növendékeit is, ezeken az idegenszeretét is meg fogom vizsgálni és remélem, hogy az egyetlen terhelő tanu vallomását ellensúlyozni fogja az a rengeteg levél, távirat és százsámra menő tanuvallomás, amely mind Lohnerrel menti. A gimnázium igazgatója elhamarkodott feljelentését azaz óhajja menteni, hogy az egész intézet erotikus idétől van megferítözve. Erről azonban nem Lohner tehet.

Eddig van, így áll a Burgszínház Romeójának és a döblingi Júliákának ügye, amely Bécs állandó beszédtemája. Nem is beszélnék az egykori császárvárosban másról, úgy eszik a platykákat, mint a fajtalamoséplapit, vagy hódító labdarosok. Lohner egylőre nem helyezik szabdalábra, két speciális osztrák büntetőtörvénykönyvi okból: az egyik a »Verabredungsgesetz«, — hogy t. i. összebeszél a tanuokkal, a másik a »Wiederholungsgefahr«. — hogy meismétli a dolgokat, ha szabdalábra kerül... Hát — az utóbbi vesély azt hiszem alijka forog fenn. Hatvan éven felüli matronkón kívül Lohner nem igen fog szabadulni nőikkel a legközelebbi tíz estendőben.

Rayed tottan

• Terézkörúti Színpad. Két brilliás darabja van a Terézkörúti új műsorának, — mind a kettőnek Siklós Iván a szerzője — az egyik egy kis dráma, — amolyan miniatűr bűnügyi grandguignol-féle — a másik a »Tempó szerelem« című, háromképes, elegánsan megírt és kitűnően rendezett operett. A drámában egy régen hallgató, finom színész arat sikert: Csálthó Gitta, akiért igazán kár lenne, ha a terézkörúti szereplése csak afféle alkalmi kirándulás maradna, tud annyit, mint a hetes és tízes szeréjákat csináló sztárgarnitúra egyik-másik tagja. Partnere Bilkesi is jó. Az operettnben a temperamentumos, vidám, egvényi humorú Kun Magda, az elragadó Gyergyi és Gárdonyi a kedves aratják le a babérokát. (Külön attrakciója a darabnak a háromtagú zenekar Hermann Lipóthoz hasonlító dobosa, aki valóságos trance-ban pergeti dühögő esata-áráját a színpad felé...) Komlós és Boross, valamint egy állatfabb ízü darabkában a kitűnő Rajna Alice remekelnek még a műsorban, (a felsoroltakon kívüli darabok és számok — különösen a táncbetétek — szóra sem érdemestek).

• Helyreigazítás. Antal József az Ufa-film-vállalat igazgatója annak közlését kéri, hogy a Reggel multheti számában az Ufa-vállalatok vezetésében beálló változásról szóló közleményünk tévedésen alapszik, semmiféle ilyen változás nincs terbevéve s ő marad továbbra is az Ufa-üzemek ügyvezető igazgatója.

„RULETT“

FODOR LÁSZLO

világhírű vigjátéka

szombat este 8 órakor először

MAGYAR SZÍNHÁZBAN

A Belvárosi Színház
Barátainak Egyesülete figyelmezteti

azon tagjait, akik jegyüket az „Illuzó“ („Maja“) hítfő előadására megváltották, hogy tászági lazólványukat az előadásra feltétlenül hozzák magunkkal, mert a belpésszor a jeggyel együtt az is felmutatandó.

KÖZGAZDASÁG

A MÁV szállítási botránya vagy

szabadságharc a panamisták és a monopóliumok ellen

Írta: LÁZÁR MIKLÓS

Még el nem simultak a Laskai-ügy és a külföldi borpalloták botrányának hullámai és már a szerda esti képviselőházi ülés óta újabb skandalum foglalkoztatja a nyilvánosságot: az *Imperial Rt.* és a *MÁV. talpfaletöl-olaj-, gázolaj- és szurok-szerződése*. A magasabb állami bürokráciának ez a két fekélye nincs egymással összefüggésben, az egyikért a földművelésügyi minisztérium, a másikért a kereskedelemügyi minisztérium és a MÁV. illetékes ügyosztálya felel, mégis egyazon baktérium fertőzése:

az állam súlyos milliókkal való megkárosítását mind a két esetben a magasabb bürokrácia léhasága, az ellenőrzés hiánya, az a sorvasztó rendszer és szellem idézte fel, amelyet pokolkövel kell kiégetni az állami, vármegyei és községi közigazgatásból!

Ha az *Imperial Rt.* szállítási üzemleit nem leplezzük le a képviselőházban, a kormányának kisebb gondja is nagyobb volna annál, hogy a monopóliumok és állami szerződések Angliasz állójának kitarításához fogjon. Most azt hallom, hogy bizalmas miniszteri megbeszélésen úgy határoztak, mégis revízió alá veszik a *MÁV.* és a többi üzemek, továbbá a minisztériumok közkereseti társaságokkal vagy magánüzemekkel kötött szerződéseit. Jobb későn, mint soha! De miért van az, hogy nálunk akkor kezdik oltani a tüzet, amikor lángban áll a ház?

A magyar társadalom, amely utolsó szál alsóruháját kész a költségteljes egyensúlyának mérlegbe dobni, nem tudja szegény fejével felfogni, hogyan is osztozkodhatnak a koldusszegény állam pénzén némely panamista cimboraságok. *Igen osztozkodásnak klinikai példája az Imperial monopólistikus szerződése és az ebből eredő viszályok.* Így hiszem, közérdekű és tanulságos lesz, ha a birtokomban lévő hiteles adatok alapján ezt a

tipikus állami panamát

minden részletében megvilágítom:
— Az *Imperial Rt.* első szerződését 1926 június 23-án írták alá. Ebben a szerződésben az *Imperial* arra kapott jogot, hogy a *berentei telepen magyar barnaszén lejárása által nyert kátrányból* szállíthasson a *MÁV.*-nak telítelőajat, gázolajat és szurokat. Az *Imperial* 1926., 1927., 1928. és 1929. években összesen csak 40 vagón telítelőajat és kb. 25 vagón szurokat szállított le. *Négy esztendő telt el, a berentei szénlejárótelep továbbra is kis kísérleti telep maradt.*

Így az *Imperial* nem felelt meg szerződési kötelezettségeinek és mégis 1930 június 30-án új szerződést kapott, bővített kiadásban.

Míg az első szerződés kizárólag a berentei telepen termelt kátrány, desztillációs termékek szállítására vonatkozott, az *előttem fekvő új szerződés első paragrafusának 3-ik pontjában ezeket olvassom:* »Az átmeneti idő (két év) alatt szállítandó termékeknek azt a részét, amelyet az *Imperial* saját szénlejárótelepén termelt alapanyagokból előállítani, illetőleg szállítani nem tud, mindenestire hazai eredetű alapanyagokból kell előállítani. Mit jelent ez magyarul lefordítva? Nem többet és nem kevesebbet, mint hogy az első szerződés négy éve alatt teljesen alkalmatlanul bizonyult *Imperial* új szerződésével új jogot nyer arra, hogy *összevásárolja a Magyarországon termelt kátrányt és abból állítsa elő a szállítandó termékek telítelőajat, gázolajat és szurokat.* Ujból elmúlik két esztendő. 1932 június 30. dátuma közeledik, amikor a napi 60 vagón szén lejárására létesítendő telepet üzembe kellene helyezni.

Természetesen az 1926 óta ígért és két szerződésben kötelezett telep 1932 júniusában sem volt meg.

Mit történik tehát 1932 június 28-án? Felbontották a szerződést! Nem! 1932 június 28-án a kereskedelemügyi minisztérium 124269—IX. számú te-

iratban közli a *MÁV igazgatóságával:* »Hozzájárulok ahhoz, hogy az *Imperial Vegyészeti Gyar Rt.*-gal 1930 április 16-án G. 101201—1930. szám alatt kötött szerződés első paragrafus 2-ik bekezdésében

a berentei telep kibővítésére megállapított határidő egy évvel, 1933 június 1-ig meghosszabbítottassék.

De ezzel a kereskedelmi minisztérium nagylelkűsége be nem ér! Vonzalma az *Imperial* iránt túlmegy az egészséges, férfias szerelem határára, amikor e leiratát tovább lapozom és olvassom: »A szénüzemek miniszteri biztosának f. évi április 30-án kelt 32/932. számú előterjesztésére egyben megengedem, hogy az esetben, ha az *Imperial Vegyészeti Gyar Rt.* által, a hazai piacra mindenkor rendelkezésre álló belföldi termelésű kátrány kötelező beszerzése után, a beszerzett mennyiség még mindig nem fedezné a cég szükségletét, úgy az

1933 július 1-ig havonta legfeljebb négyen vagón kátrányt külföldről is beszerezhesse.

Minél kevésbé tesz eleget tehát az *Imperial* szerződése alapfeltételének, annál elképesztőbb mértékben gyarapodnak monopólistikus jogai. Első szerződése szerint kizárólag berentei telepen nyert kátrányból szállíthatja a telítelőajat, szurokat és gázolajat, a második szerződésben már jogot kapott az *egyéb hazai származású kátrány* feldolgozására is. 1932-ben pedig még ezen is túlmegy, ahhoz is jussa lett, hogy *külföldi kátrányból* dolgozhassa fel a szállítandó kötelező termékeket. Nem is szolok most arról, hogy a kereskedelmi minisztérium iparvédelmi osztálya az *Imperial* új, példa nélkül álló koncessziójával a meglévő kátránytermelő és kátrányfeldolgozóipart a legirgalmatlanabb gazdasági időkben szúrta szíven. Engedelmeimmel most csak a deficit örvényében forduló *MÁV* érdekeinek sérelmére mutatok rá:

Amíg az *Imperial* kétesértékű telítelőaját métermázsainkért 20 pengő fizetett a *MÁV.* ugyanakkor külföldön a sokkal magasabb értékű kőszénkátrányolaj piaci ára 12—13 pengő között mozgott.

Egyszerű összehasonlással és kivonással megállapítható, hány *ezerepengőst poecokolt el itt a MÁV!* Látjátok feleim, ez a monopóliumok által! Ez a következménye az egész vonalon a szabad áralakulás megfosztásának! Természetesen a *MÁV* és a kereskedelmi minisztérium illetékes ügyosztályai e leiratot a miniszter előtt, aki azt magas kézjegyével ellátta, azzal támasztották alá, hogy

az *Imperialnak* adott burkolt ajándékozás szerződést gazdasági és hazafias érdekek indokolják.

Először is a szénbehatal megatlása, másodsor az iparvédelem tolvajköpönyege! A külföldi szén pótlására a magyarországi szénport brikettírozni kell, a brikettírozáshoz szurok szükséges és a szurokellátást egyedül és kizárólag az *Imperial* tudja szavataltanul biztosítani. A *MÁV* e szurokszükeletet 540 vagónban állapította meg. Most kimutatom, hogy a kereskedelmi minisztérium konstrukciójával szemben a tények mit igazoltak! Az *Imperial* 1932 július 30-tól 1932 december 15-ig összesen 70 vagón szurokot szállított le.

A *MÁV szavataltanul szurokellátása a legnagyobb slamasztikába került.*

A monopólistikus szurokszerződést megkapta az *Imperial,* de a *MÁV* nem kapta meg a szerződésben biztosított szurokot. Így történt, hogy a *MÁV* 1932 november 21-én,

telefonon

hívta fel a szállítókész fővárosi cégeket: »szíveskedjenek kőszénkátrány, telítelőaj szállításra junktimban esetleges kőszénzsuruk szállítására ajánlatot tenni. Az ajánlatot kérjük zart és lepecsételt borítékban holnap, azaz november 22-én déli 12 óráig az igazgatósághoz leadni. Minden *MÁV* díjnak vagy átliszt tudja, ha valamely közhalóság egészen kísértektü anyagot le öhajt beszerzeni, a *kőszállításit szabályzat értelmében idejében, megfelelő benyújtási terminussal versenytárgyalást hirdet.*

A *MÁV* egy 250.000 pengős beszerzésre íme telefonon hív fel néhány céget, hogy 24 óra alatt adjanak ajánlatot!

E telefonon közhírré tett árlejtés mögött azonban nemcsak a *MÁV* kényserhelyezete húzódik meg, hanem az *Imperial Rt.* titkos befolyásának, ennek az egész »köz-kezel most« gazdálkodásnak megdöbentebb fotografiája is. Nyilvánvaló, hogy 250.000 pengős ajánlat benyújtására 24 óra alatt komoly cég nem vállalkozhatik! Így történt, hogy míg a többi cégek alig 15 vagón szurokot tudtak 24 óra alatt megajánlani, addig a *borszerződéses Imperial* ajánlata 100 vagón kőszénkátrányolajra és 80 vagón szurokra vonatkozott és a *MÁV* dacára annak, hogy

jól ismerte az *Imperial* szerződésének egész múltját, mégis 50 vagón kőszénkátrányolajat és 40 vagón szurokot rendelt másnap az *Imperial*tól.

Ez a megrendelés is az *Imperial* érdekeit szolgálta és a *MÁV*-ra rendkívül hátrányos volt. Az *Imperial* ugyanis meghosszabbított szerződése szerint kötelezve lett volna 540 vagón barnaszén kátrányszurokot szállítani, még pedig métermázsainkért 9.70 filléres egységáron. A fokozott brikettírozás folytán igen előnyös konjunkcturalis helyzet állott be a szurokban, hiszen éppen ezért szállított le csak 70 vagón szurokot az *Imperial.* A *MÁV* pedig ahelyett, hogy az *Imperial*at vasmarokkal szorította volna a szerződés betartására, egyszerűen kőszénkátrány szurokra írt ki pályázatot, midáltal lehetővé vált, hogy

az *Imperial* métermázsainkért 9.70 helyett 12.40-ért szállíthasson szurokot.

Reggelig beszélhetnék arról, hogyan »erdőzte meg« az *Imperial* a *MÁV*-ot a barnaszénkátrány telítelőaj és a szurok szállításánál más vonatkozásokban is. Az *Imperialnak* ugyanis nem volt olyan kívánsága, amelyet a *MÁV* laborás gyorsasággal ne teljesített volna! Idetartozik a következő figyelemreméltó tényállás, amelyet

ajánlok a kir. ügyészség figyelmébe:

Az 1930 június 30-án kötött szerződés 4. §-a világosan előírja, miképpen történik az *Imperial* által szállítandó telítelőajnak az átvétele. Eszerint a telítelőaj vételeges mintavételét a püspökáldányi és dombóvári telítelőtelepeken kell eszközölni. Tudni kell azt is, hogy a *MÁV* belső utasításai olyképpen szabályozták a mintavételt, hogy annak bizottságilag kell történnie. Ezzel szemben hogy történt a mintavétel? Ugy, hogy

a vegyészeti laboratóriumnak egy mérnöke kiszállt az *Imperial* kőhányai telepén, ott egy üvegbé mintát vett, azt meganalizálták és az analízis után értesítették a dombóvári és püspökáldányi telítelőtelepeket a megtörtént minőségi átvételről.

Hogy a szerződésnek a minőségi átvételre vonatkozó feltételét való elértéknek már rejteltek magukban, mutatják azok a megállapítások, amelyek szerint a telítelőaj a minőségi feltételeknek idővel sem felelt meg. A véletlenek csodálatos összecsátása, hogy

éppen az *Imperial* telítelőajának átvételénél tekintettek el a törvényszerű átvételi eljárásról, ami egyébként ezt az eljárást minden más szállítóval szemben rigorózu- san követi a *MÁV.*

Még csak néhány sort. A *Fabinyi* miniszter által kiküldött tárcaközi bizottság már az iratok áttanulmányozása után »bőtrányos rendelkezésegeket« állapított meg. Ezek pedig — e bizottság véleménye szerint — vétkes mulasztásból, vagy tudatlanságból, vagy anyagi előnyökért történtek meg! A bizottság a kir. ügyészségre bízta a kivizsgálását, hogy a *MÁV* sorozatos megkárosítása milyen körülményekre vezethető vissza. E tárcaközi bizottság javaslata alapján

a miniszternek, illetve a *MÁV* elnökségének a legtermészetesebb fegyelmi joga volt arra, hogy az *Imperial* ügyében szereplő vagy érintett főtisztviselőket a vizsgálat tartamára felmentse, szabadságolja.

Ezzel szemben azt látom, hogy mindezek a főtisztviselők urak még ma is a helyükön ülnek és úgy intézkednek, mintha mi sem történt volna és önméltóságukat az *Imperial* panamái a legtovábbról sem érdekelnék. Ennek persze az a következménye, hogy azok

a kisebb tisztviselők, akik vallomásainkkal egész biztosan hozzájárulhatnak az ügy tisztázásához, nem merik uly ószintén és kertesés nélkül elmondani tudomásukat és észleleteiket, mintha ahogy vallának, ha nagyhatalmú feletteseik már nem ülnének a helyükön...

Mi ebből a tanulság és a köteletség minden rendű és rangú magyar polgár számára akinek a közelet fórumán hangja és visszhangja van? *Szabadságharc* élet-halálra a monopóliumok és a panamisták ellen!

× *Németség a fa vámját* is felemelte. *Berlinből* jelentik a *Reggel* tudósítójának: Az agrár-mező felemelésé után most a *Hitler-kormány* a *külföldi fa vámját* is lényegesen megdrágította, ami szerves része a nemzetközi szociálisták gazdasági programjának. A faírák *Németségben* ötven százalékkal visszestek és a *vámelésé* a *ját jelentékenyen meg fogja drágtani.*

× Az 1933. évi *Svájci Arminutavásár*. A hazéi *Svájci Arminutavásár* március 25.-április 4. között rendrik meg. Ebben az évben fokozottabban mernekben specialis vásárokat a kpe inak be, 20 ipari csoport és több, mint 1000 gyárpárti üzem keretében. Svájci utazó új útelési észkezetéseket lét silvesre a hazéi *Svájci Arminutavásár* megátározása igen kedvező alkalom. A *Svájci Arminutavásár* képviselői a *Svájci Arminutavásár* (Svájci utazó u. 21.) és a *Svájci-Magyar Kamara* (Gr. Tisza István u. 12.) E helyeken általában beszerzhető a *Svájci Arminutavásár*, mely a látogatók számára utazási kedvezményeket biztosít a magyar, osztrák, *Svájci* vasutakon.

Úgy eszel és iszol

Patakynál Bécsben,
mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

VASÁRNAPI SPORT

A Hungária nehezen, a Ferencváros és az Újpest fölényesen győzött a profibajnokság tavaszi első fordulójában

A Hungária 3:2 arányban verte rá az Attilára, a Ferencváros 4:1-re, az Újpest 9:1-re galoppozta le ellenfelét — A nap szenzációja a III. kerületiek 6:1 gólarányú győzelme a Budai „11” ellen volt

(A Reggel tudóstól.) Az időjárás semmiképpen sem volt tavaszi, a bajnokságok tavaszi fordulójára tehát a nagy hidegben nem nagyon szokadott a közönség, igaz azonban, hogy a nagy csapatok közül kettő: a Hungária és a Ferencváros vidéken állt starthoz. Az első fordulóban szokásos meglepetések ezúttal elmaradtak, de a profibajnokságban vezető Hungária majdnem rajtavesztett Miskolcon, ahol a féldőben 1:0-ra vezetett Attilára csak a finisben tudott a legminimálisabb gólkülönbséggel ráverni. Sokkal könnyebben bánt el vidéki ellenfelével a Ferencváros, amely Szegeden 4:1 arányban győzött, a nap gólkörödját azonban az Újpest állította fel, amely 9:1 megsemmisítő gólaránnyal knock-autolta a

Kispestet. Bravuros startot vett az ősszel az Újpestet és a Ferencvárost verő III. kerületi FC, amely 6:1 arányban nyert a Budai „11” ellen, míg a Nemzeti csak 2:1-re tudta legyőzni az utolsó helyeztet, de hőiesen küzdö Somogyot. A Bocskai—Soroksár mérkőzést későbbre halasztották és így a profibajnokság állása a következő:

1. Hungária	12	8	4	—	46:16	20 (4)
2. Ferencváros	12	8	3	1	46:13	19 (5)
3. Újpest	12	8	3	1	49:17	19 (5)
4. III. ker. FC	12	7	2	3	29:20	16 (8)
5. Budai „11”	12	6	3	3	25:22	15 (9)
6. Nemzeti	12	4	2	6	24:31	10 (14)
7. Szeged FC	12	4	2	6	21:30	10 (14)
8. Bocskai	11	3	3	5	18:20	9 (13)
9. Kispest	12	2	4	6	23:39	8 (16)
10. Attila	12	3	1	8	16:31	7 (17)
11. Soroksár	11	2	1	8	17:50	5 (17)
12. Somogy	12	1	2	9	15:40	4 (20)

Hungária—Attila 3:2 (0:1)

(Miskolc. — 2500 néző. — Bíró: Gerő.) Az első féldőben a nagy lendülettel támadó Attila jobbnak bizonyult nagyevű ellenfelénél, a II. féldőben azonban a Hungária kerekedett felül és erős küzdelem árán sikerült megnyernie a mérkőzést. A helyi csapat sorozatos támadásainak eredményeképpen a 12. p-ben

Rudas 18-mes lövése a Hungária hálójában akadt meg.

A féldő további részében is az Attila támadott többet. A Hungária inkább szélsőit foglalkoztatta. A II. féldő 6. p-ében a szabadon hagyott

Titkos Alberti kapus hibájából kiegyenlített.

A Hungáriát fellekesítette a nehezen megszületett gól és tovább rohmozott. A 20. p-ben

Barátky megszerezte a vezetést.

Az Attila azonban nem adta fel a küzdelmet és a 39. p-ben Kocsis és Szabó I. feltűnő hibájából

Mátéfinak sikerült kiegyenlitenie (2:2).

A 41. p-ben, Alberti újabb hibájából,

Cseh II. rúgta a Hungária győztes gólját.

Ferencváros—Szeged FC 4:1 (2:0)

(Szeged — 2500 néző — Bíró: Gombos)

A mutatott játék alapján a Szeged nem érdemelte a súlyos vereséget, mert

a mezőnyben negyedóránként egyenlőrejjű ellenfelének bizonyult,

azonban csatársora nem bírt a Ferencváros nagyserdően működő védelmével. A győztes csapatban még Sárossi játéka említendő, a csatársor lassúnak bizonyult. A négy gól közül három potyogól volt.

A szegedi csapat lelkes és kitartóan küzdött. Ferencváros kezd. Változatos támadások után a 7. p-ben

Kohut beadásából Kovács a vezető gólt lőtte (1:0).

Erős szegedi támadások közben Lukács a kapu mellé fejel, Gyuresó éles lövését Háda biztosan fogta. Majdnem félórás egyenlőrejjű játék után, amelynek során mindkét fél részéről több sarokrúgás esett, a 43. p-ben Turai—Takács akcióból

a labda Kovács elé pattant, aki a hálóba lőtte (2:0).

Szünet után Lukács lövését Háda ököllel kornerre mentette. A szegediek fokozták a tempót, a 11. percben Somogyi átverekedte magát a Ferencváros védelmén, Lukácshoz passzolt, aki kicselezte Hunyadiét és

a kifutó Háda mellett gólt lőtt (2:1).

A közönség biztatására a helyi együttes veszélyes támadásokat vezetett, amelyek azonban eredménytelenek maradtak. A 30. percben

Takács II. Tánco beadását 20 méterről a hálóba lőtte (3:1).

Több eredménytelen sarokrúgás után a 44. percben Takács II. lövése a kapufáról pattant vissza, a labdát azonban a résenálló

Kovács végérvényesen belőtte (4:1).

A kornerarány 5:3 volt a Szeged javára.

Újpest—Kispest 9:1 (3:1)

(Megyeri út. — 1500 néző. — Bíró: Klein.) Az újpesti együttes máris kitűnő formában van, különösen a csatársora, amely igen gólképes. A fedezet sor is megálta helyét a gyengébb kispesti csatársorral szemben, míg a védelemnek nem volt sok dolga. A Kispest teljesen védekezésre szorított, közismerten jó védelme azonban nem tudta megakadályozni a nagyarányú vereséget. A mérkőzés nagy meglepetéssel kezdődött. Kispest a 2. p-ben veszélyos támadást vezetett és

Kormos egyéni akciójából a vezető gólt lőtte (0:1).

Az egyenlítés nem várattott sokáig magára, mert a 3. p-ben

Avar ugyancsak egyéni akcióból védhetetlen lövéssel kiegyenlített (1:1).

Változatos mezőnyjáték után a 38. p-ben Jávör Avar átadásából a vezető gólt lőtte (2:1).

A 40. p-ben

Avar beállította a féldő eredményét 3:1.

Szünet után kezdődött a góleső. A 8. p-ben Jávör, a 12. p-ben Avar, a 13. p-ben Jávör, 26. p-ben Sas, 35. p-án Avar, 37. p-án Jávör lőtt gólt.

Amatörbajnokság. Az amatöröknél is megkezdődött a pontokért való harc. Két meglepetés is akadt: a BSE kikapott az Elektromostól, a BSzKrt pedig pontot vezetett a 33 FC-vel szemben. Eredmények: Törökvs—FTC 5:1 (4:0), URAK—VI. ker. FC 2:1 (0:0), 33 FC—BSzKrt 1:1 (0:0), MAVAG—EMTK 2:1 (1:1), BEAC—MTK 2:2 (0:1), Elektromos—BSE 3:1 (1:1), UTE—Fer. Vasutas 4:1 (2:0).

III. kerületi FC—Budai „11” 6:1 (2:0)

(Sport ucca. — 1000 néző. — Bíró: Viczenik.) A mérkőzés végig élénkíramú volt és egyáltalában nem mutatott szezonleleji jellegűt. A III. kerület máris nagyszerű formában van és a tavaszi fordulóban valószínűleg nagyon komoly szerepet fog játszani.

A Budai »11« váratlanul győnge formában van és erre a győnge formára a két tartalék szereplése sem lehet mentés. Ugyalászik a sok túra alaposan legyöngítette a csapatot.

Az óbudai fedezet sor játéka valóságos élmény volt,

pedig Lutz beteg játszott és Beretvács helyén a tartalék Steiner szerepelt. A védelemben a két bekk, de különösen Győri sziklásírdának mutatkozott. Budának nem akadt komoly dolga. A csatársornak minden tagja remekül játszott, csak Blaskó, aki már az első percekben megsérült, nem tudott teljesírtékű harcos lenni.

A Budai »11« a nagy vereséget elsősorban amatörkapusának, Raffainak köszönhetel, aki gyatra védésével valóságos humort keltett. A két bekk, Wéber és Fekete az előttük játszó győnge fedezet sor miatt összeroppanat. A csatársor sem árult el sok biztatót.

Az első támadást a III. kerületi vezetel, de Drössler leszállásban alakad. A 3-ik percben Blaskó megsérült és egy ideig a jobbszélén játszik. Polgár bomba szabadrugása a kapu fölött süvít el. Győnge Budai »11« féldőny közben Sztancsik lövése az üres kapufáról pattan vissza. A 10-ik percben

Fenyvesi beadását Drössler belöveli (1:0).

A fekete-fehérek Polgár nagyszerű lövésével válaszólnak, de ez centiméterekkel eszik a kapu mellé. Két óbudai korner következik, a másodikkal Drössler két lépésről a kapusnak gurít. Budai »11« korner után a 26-ik percben

Horváth lövését Raffal kiejteli és a jól érkező Kármán begurítja a második gólt (2:0).

A III. kerületiek fölénye tovább tart, a budai fedezet sor hibái mindjobban kiülköznek.

A második féldőt III. kerületi korner vezetel be, de Raffal ezúttal véd. Az 5-ik percben

Fenyvesi beadását Blaskó irányítja kapura, a gólvonalon belül álló Fekete vissza rúgja ugyan a labdát, de a bíró gólt íté (3:0).

A 15-ik percben

Fenyvesi tör a kapu felé, Raffal ráfut, a szélső azonban gyorsabb és az üres kapuba lő (4:0).

A következő percben éri el a Budai »11« egyetlen gólját.

Kárpáti I. szabadrugását Sztancsik kapusból továbbítja Budai kapujába (4:1).

A gól nem élénkíti föl a fekete-fehéreket, a III. kerület veszi át most már végleg a játék irányítását. Fenyvesi lövése a kapufáról pattan ki, egy óbudai korner Drössler a kapu mög irányít. A 33-ik percben

Steiner ivelt labdáját Kármán kapja, aki senkítől sem zavarva, nyugodtan lő a felső sarokba (5:1).

A 38-ik percben Kármán fut a kapu felé, Raffal azonban kifutás helyett mozdulatlanul nézi, hogy

Kármán a sarokba gurítja a mérkőzés utolsó gólját (6:1).

Nemzeti—Somogy 2:1 (0:1)

(Millenáris. — 800 néző. — Bíró: Csárdás.) Unalmas mezőnyjáték jellemezte a mérkőzés első felét, amelybe csak a Somogy támadásai vittek élénkséget. A játékdő másik felében is a Somogy volt a jobb, állandó támadásával továbbra is veszélyeztetel a Nemzeti kapuját és némi szerencsével meg is nyerhetel volna a mérkőzést.

Az első 20 percben unalmas mezőnyjáték alakult ki, némi élénkséget csak a Somogy támadásai vittek a játékba. A 35. percben

Galambos éles lövése Veresről a hálóba pattant (0:1).

A Nemzeti heves támadásokba kezdett, de csak sarokrúgásokat tudott elérni. Pető jó helyzetbe került, de éles lövése elkerülte a kaput.

Szünet után a Nemzeti is élénkebb játékot mutatott. Az 5. percben

Váli kintlött labdáját Bihámi a hálóba juttatta: 1:1.

Váltakozó támadások közben Mészáros került jó helyzetbe, de két lépésről mellé lőtt. A 30. percben a Nemzeti heves támadásba fogott, amelyből

Szeccsel Bihámi beadásából megszerezte a győztes gólt (2:1).

Azontúl állandóan a Somogy támadott, az eredmény azonban nem változott.

A Postatakarék győzött a pénztintezetek karszövetkezetében. A BEAC vívótermében vasárnap délelőtt tartották meg a IX. bankkő bajnoki karszövetkezetet, amelyet a Postatakarékpenztár nyert meg. 2. Pénztintezeti Központ. 3. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarország jég-hokkiválogatottja 1:0 legminimálisabb gólkülönbséggel szenvedett vereséget Svájc-tól

Németország 2:0-ra győzött a lengyelek ellen

Prága, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A jég-hokki Európa-bajnokság második napján, vasárnap délután 5 órakor lépett először a magyar csapat a porondra. Első ellenfele Svájc volt. A magyar csapat 1:0 arányban vereséget szenvedett a nagyszerűen játszó svájci csapatától. A részidők eredménye: 0:0, 1:0, 0:0 volt. Ugy a szabóként, mint a 4000 főnyi közönség véleménye szerint

a magyar csapat, várakozás ellenére, egyenrangú ellenfele volt a nagy hírű svájci csapatnak,

sőt egy kis szerencsével a maga javára is eldönthette volna a mérkőzés sorsát, az eldöntetlen eredményt pedig egyenesen megérdemelte volna. A svájci csapat meglehetősen erőszakosan játszott, amit a kanadai Watson bíró, aki a kijelölt német Stencke helyett a mérkőzést vezette, megengedett. A svájciak győzelmét jelentő gólja, amelyet Torreani II. ütött, erősen ofsajdgyanus helyzetből esett. *Híresék tiltakoztak a gól érvényesítése ellen, de Watson nem engedett.*

A magyar csapat az első harmadban többet

támadott, mint a svájci. Az első percben a Jeney-Minder-Miklós II. csatársor villámgyorsan a svájciak kapuja előtt termett és Minder lövése csak hajszálynira kerülte el a svájci kaput. A svájciak veszélyes lövéseit minden helyzetből, de mindig távolról adták le. Híresék a legveszélyesebb lövéseket is biztosan fogta.

A svájciak gólja egy perccel a második harmad befejezése előtt esett. A harmadik harmadban a svájciak kerültek fölénybe, de fordulás után, a magyar csapat veszélyes támadásait ellen-súlyozandó, a védelembe vonultak és meglehetősen erőszakosan védekeztek. Watson bíró először Cattini I-t, majd Weinert állította ki.

A magyar csapat Híresék - Weiner, Bethlen - Jeney, Minder, Miklós II. összeállításban állt fel. Cserejátékosok: Gergely, Margó, Blazsejovszky voltak. A csatársorban Minder játszott a legjobban, a védelem legjobb embere pedig Híresék volt.

Előzőleg Németország 2:0-ra győzött Lengyelország ellen. Harmadok: 0:0, 1:0, 1:0. A mérkőzés a vége felé eldurvult, úgy, hogy az utolsó harmadban a németek már csak 5 emberrel játszottak. Mindkét gólt Jaenecke lőtte.

Imrédy Magda, Pataky Dénes és a Rotter-Szollás-pár a magyar műkorcsolyázó bajnokok

Wintner rekordot javított az 1000 méteres gyorskorcsolyázásban

(A Reggel tudósítójától.) Rekordközönség előtt folyt le a városi ligeti műjégpályán vasárnap délelőtt Magyarország műkorcsolyázó bajnokai versenye. Az előírt gyakorlatokat szombaton délelőtt bonyolították le, vasárnap délelőtt a szabadon választott gyakorlatokra került sor. Először a hölgyek, utána a férfiak, majd a páros műkorcsolyázó verseny volt. A páros bajnokságban indult a Stockholmban világbajnokságot nyert Rotter Baby-Szollás László pár,

5 perces gyakorlatukat a közönség végigtapsolta.

A férfi műkorcsolyázó bajnokságot fölényesen a fiatal Pataki Dénes nyerte, a hölgybajnokságban pedig a tavalyi győztes, Imrédy Magda lett az első.

Részletes eredmények:

Magyarország 1933. évi hölgy-műkorcsolyázó-bajnoka: Imrédy Magda, helyezési szám 7. 2. Szilasi Nadine, h. sz. 10. 3. Levitzky Piri, h. sz. 15. 4. Nyilas Vilma, h. sz. 18. 5. Kiss Henriette, h. sz. 25. Magyarország 1933. évi férfi-műkorcsolyázó-

bajnoka: Pataky Dénes, h. sz. 5. 2. Kertész Ferenc, h. sz. 11. 3. Terták Elemér, h. sz. 14.

Magyarország 1933. évi páros műkorcsolyázó-bajnoka a Rotter Baby-Szollás László pár, h. sz. 5, pontszám 115,4. 2. Galló Lucy-Dillingner Rezső, h. sz. 10, 11,08. 3. Tusák Éva-Balázs Zoltán dr., h. sz. 15, 9,3 4. Basch Erika-Ormos Ernő, h. sz. 20, 7,24. 5. Székely Kató-Lederer, h. sz. 25, 5,96.

Reggel a BKE gyorskorcsolyázóversenyt rendezett a műjégen. A szelesedés időben Wintner új országos rekordot állított fel 1000 m-es távon. Részletes eredmények:

1000 m: 1. Wintner 1 p 36,6 mp (országos rekord), 2. Blazsejovszky 1 p 40,1 mp, 3. Lindner 1 p 40,2 mp.

1500 m: 1. Schuller 2 p 38,4 mp, 2. Bogschütz 2 p 38,6 mp, 3. Szelnár 2 p 39,2 mp, 4. Blazsejovszky 2 p 39,7 mp.

5000 m: 1. Wintner 9 p 28,9 mp, 2. Brodsky 9 p 30,5 mp, 3. Orcean 9 p 44,9 mp, 4. Bihari 9 p 49,2 mp.

1000 m (II. oszt.): 1. Bogschütz és Szelnár 1 p 42,8 mp, 3. Brodsky 1 p 42,9 mp, 4. Bihari 1 p 43,5 mp.

Sorrendben ötödször a Honvédtisztli VK nyerte Magyarország tör-csapatbajnokságát

(A Reggel tudósítójától.) A BBTE Attila ucai tornacsarnokában vasárnap délelőtt rendezte meg Magyarország 1933. évi tör-csapatbajnokságát, amelyet immár ötödik ízben a Honvédtisztli Vívó Klub csapata nyert meg veretlenül, amely úgy a BEAC, mint a IAC ellen 12:4 arányban győzött. Nagy feltűnést keletkezett,

a Magyar Atlétikai Club nem állította ki a csapatát.

A győztes csapatban különösen jól vívott Zirczy, Hátszeghy és Gössy dr. A rendőrtisztek csapatában Eckl emelkedett ki kiváló munkájával, aki a bajnokcsapat ellen mind a négy asszóját megnyerte.

A rendőrtisztek csapata 9:7 arányban győzött az egyetemisták ellen és így a végeredmény a következőképpen alakult:

Magyarország tör-csapatbajnoka: a Honvédtisztli Vívó Klub (Zirczy, Hátszeghy, Herendi, dr. Gössy, Meszlényi) 4 pont (2 csapat, 24 egyéni győzelemmel).

2. Rendőrtisztli AC csapata (Eckl, Dingfelder, Eliássy, Szidánits) 2 pont (1 csapat 13 egyéni győzelemmel).

3. BEAC csapata (Bay, Palócz, dr. Zöld, dr. Horváth, Rády) 0 pont (0 csapat, 11 egyéni győzelemmel).

Kikapott a Vasas, a Phöbus vezet a II. osztályú profiligában

(A Reggel tudósítójától.) A »kisprofilnak« nevezett második ligában derbyvel kezdődött a tavaszi szezon, amennyiben már az első fordulóban az első és a második helyezett Vasas és a Phöbus került egymással szembe, az egy ponttal vezető Vasas azonban 4:2 gólarányban meglepetésszerű vereséget szenvedett és így a Phöbus került, egy pont előnyvel, a másodosztályú bajnokság élére. Eredmények:

Phöbus-Vasas 4:2 (2:1).

Etc FC-Bak TK 4:1 (2:0).

Vac FC-Draguisták 5:3 (1:2).

Drasche-Budafok 2:1 (0:0).

Taxi FC-Csepel FC 6:0 (3:0).

ASZTALTŰZHELYEKET

MÁR 18.—PENGŐTŐL SZÁLLIT:

SEILLER VASŰZLET

Budapest, József körút 49. Telefon 31-6-13

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. (Nyomdaigazgató: Wéner Ignác)

Önvédelem havi 8 pengőért az Erdős-boxiskolában, IV., Váci u. 20. Telefon 820-19.

Reális eredmények a vasárnapi ügétőversenyeken

(A Reggel tudósítójától.) A februári miting utolsóelőtti napján akkora közönség lepte el a pályát nézőteret, hogy az igazgatóság célzatiúknak találta a hetedik Pótlamatot is lebonyolítani. A versenyek általában nyugodt tempóban folytak, nem talán egyetlen kivétel a nap főversenye, a Meernixé-díj volt, melyben a nagy favorit, Bessie hajtásával ellenben elégedetlenek voltak és

Fityó ellen egy kis tünetést rendeztek,

de az ellentábor viszont megtapsolta a győztes 16, Éber B. hajtóját, a kitudó Marshallt, aki ügyes beosztással, az adott helyzetek gyors felhasználásával billentette lova javára a győzelmet.

Részletes eredmények:

I. futam: Vallomás-díj, 1. Büfelettő (5), Jónás, 2. Olne (12), 3. Urbány (6). Im: Eduárd B. Karola, Illyre Kató, Jéles O. S. Tot: 10:12, 25, 23, 29; olasz 56.

II. futam: Öbistós-díj, 1. Nád (14), Fityó, 2. Kriszta (3), 3. Guardian Todd (8). Im: Gyöző, Rákóczi, Upupa Epops, Patricia. Tot: 10:30, 17, 16, 18; olasz 40.

III. futam: Csobánka-díj, 1. Umberto (8), Zwillingner, 2. Pótlángó (12). Im: Gunár, Béby, J. Illa. Tot: 10:30, 13, 15; olasz 21.

IV. futam: Handicap, 1. Vinkó (4), Sirkó, 2. Minoza (29), 3. Orkán (9). Im: Alice, Tündérlány II., Ostalók, Urvégar. Tot: 10:31, 13, 14, 12; olasz 28.

V. futam: Meernixé-díj, 1. Éber B. (6), Marshall, 2. Bessie (1/2 reál). Im: Brutus, Dárda. Tot: 10:35; olasz 28.

VI. futam: Amortizáció, 1. Hópalka (3), Takács, 2. Tóbb sínes (10). Im: Eviva, Kacér, H. Boriska, Ipse. Tot: 10:54, 30, 71; olasz 93.

VII. futam: Pótlóverseny, 1. Galinula (3/4 reál), Kollinka, 2. Feri O. (8), 3. Gondolat II. (8). Im: Mima, Dankó, Olvika, Kallinka.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Lázár Miklós.

hallóhalló
itt rádió
A Reggel

Aranydíj és tontra szóló zálog-
leveleket, költséget, fix kamato-
zású panírokat menőellenében vesz
és elad Bernbank, V. nádor u. 26.
Telefon: 213-16, 104-67

Celluloid
ajtóvédő

megvéd a kopástól, piszkolódástól,
minden színen és formában készül.
Higiéni Celluloid-ig. Verzeké-
viselő: Boljár és Társa, III.
Margitsziget. Tel. 28-7-52

osnkis világmárkák. Közöt-
tük kevéssé használt alkalmi
darabok legszolidabbban
vásárolhatók

Keresztény
hírveszes zongoraterében,
Vilmos csásár út 66

NE VERJE EL
A FIAT

GABOR INTÉZETBE
Budapest, VI., Munkácsi uca 21
T.: 2-0-00 — Mérésék t. díjak

Előkelő fényképész
müterm.

azonnal átad.
Jelleg: Jótányos. Megtekinthető
10-12ig. Cím a kiadóban.

Legszébb születésnap,
névnap ajándék a könyv!

Költse be könyveit
Radó Olga

művész könyvkiadó műhelyében
V. Visegrádi uca 11/a, földsz. 3

Telefon: 215-31.

Ma már mindenki

Méray
teherautóval
szállít.

mert megbízható, olcsó és gyors,
Azonnal kapható. Automata 92-1-64
és 92-1-63

Műfog 4 P fémkezele-
sek 3 P. Arany
fog 18 P.

Dr. Hagedus fog- és szájorvos
Erzsébet körút 12, I. em. Rézlitre 14

Kertes
úri lakást

központi fűtéssel, 4
szobával, modern
komfortos berende-
zéssel, kerésk máj-
us 1-re

„Kertes és modern” jelző a telt
A REGGEL kiadóhivatala
címezendők. Ügynökök kizárva.